ТЕРИМ ЗАРБДОРЛАРИ—ЮҚОРИЧИРЧИҚ-ЛИКЛАРДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 188 (2221). | 21 сентябрь, жума, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КЎПМИНГКИЛОГРАМ-ЧИЛАР, ҚАНИ САФГА!

Кузу-қишнинг аччиқ изгиринларига бардош бериб ер кўксини тилдик. Навбаҳор шабадаси кезиб кўк гумбазида қуёш чарақлаб ер узра илиқ нурларини соча бошлаганида мўл ҳосил уруғини ерга қададик. Саратон кунларининг жазирамаларига бардош бериб, манглайимиздан иссиқ-иссиқ тер тўкиб, ҳар туп ғўзани она меҳри билан ардоқлаб парвариш қилдик. Мана энди ана шу меҳнатларимизнинг меваси ўзини армуғон қилиб: келинг, теринг, мен сизнинг бойлигингизман, деб чорлаяпти.

Кимки ёз бўйи қилган ўз ҳалол меҳнатининг қадрига етса, кимки пахтакорлик шаънини ўз пахтасидай покиза тутса, у бугун терим учун бошланган жанговар курашда чинакам жанг қилади. Ҳа, тани-жони соғ, юрагида ўти бор,ор-номусли, ғайрат-шижоатли лобар қизларимизнинг, азамат йигитларимизнинг, ватанпарвар, олиҳимматли нуроний ота-оналаримизнинг муқаддас деб билган жойи бугун пахтазорда!

Бугун ҳали қуёш уйғонмасдан дала кезсангиз ҳам, оқшом қуйилиб тун чодирини ёйбошлаганда пахтазор қучоғида бўлсангиз ҳам қайноқ ҳаётни, жўшқин меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Қиз-йигитларнинг дилларни қитиқловчи, ором берувчи шўх яллалари пахтазор осмонида парвоз қилиб завқ бағишлайди.

Уларнинг орасида: «мен бу йил мавсумда эл хирмонига 10 минг килограмм «оқ олтин тўкаман», «Йўқ, мен учун ўн минг килограмм камлик қилади, менинг қурбим эл хирмонига 15 минг килограмм зар тўкишга етади», деб аҳди-паймон қилган, хайрли курашга катта улуш қўшишга астойдил отланган, партия меҳрини, Ватан меҳрини дилига жо қилган лобар қизлар бор, юрагида ўт ёнаётган азамат йигитлар бор.

Муяссар Султонова билан Замира Саидхонова мусобақадош. Улар бу мусобақада бир-бирларидан ғолиб чиқиш учун эмас, бир-бирларини ерга қаратиш учун эмас, йўқ, баравар юзлари ёруғ бўлиш учун, хирмонга баравар мўл пахта тўкиш учун, терим сўнгида халққа, Ватанга баравар очиқ чеҳра билан рапорт бериш учун чинакам жанг қилишмоқда. Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг меҳнаткашлари Муяссарга, Замирага ўхшаган, ўз бригадаси, ўз колхози обрўси учун жон куйдираётган моҳир теримчилари билан фахрланса ҳақлари бор!

Суюн билан Жўра ташаббускор йигитлар. Ахир улар кузу-қишда қадоқ қўллари билан қудратли трактор рулини бураб шудгор қилишди. Ахир улар навбаҳор кунлари ихлос билан чигит экишди. Саратон офтоби тиғида туриб ўз универсалларини бетиним ишлатиб, эгат ораларини малҳамдек юмшатиб, ҳар туп ғўзанинг соғлом ривожланишини таъминлашди. Энди улар бир нафас ҳордиқ чиқаришиб, ором олишса бўларди-ку! Йўқ, улар бундай йигитлардан эмаслар. Ҳозир бир кунни эмас, ҳатто бир дақиқани қўлдан бой бериб бўладими, ҳозирги бир кун, бир соат булутли, ёмғирли кунларнинг нечасига татийди ахир. Улар мана шу ҳақда ўйлаб, олижаноб мақсадни дилга жо қилиб пахтазор қўйнига отланишган.

— Суюн Ботиров билан Жўра Абдуллаев барака топадиган йигитлар, — дилидан чиқариб дейди Бўка районидаги «XXI партсъезд» колхозининг раиси, — уларни ҳеч ким теримга чорлагани йўқ. Уларни теримга ўз юраклари, ўзлари тер тўккан пахтазорлар, ўзлари меҳр қўйган дурдоналар чорлади. Шу кеча-кундузда уларнинг ҳар бири хирмонга 130—150 килограммдан «оқ олтин» тўкишяпти. Камида ўн тоннадан мўлжаллашаяпти.

Областимизнинг колхозларида, совхозларида ватанпарварлик туйғусини дилига жо қилган, пахта учун — зар учун чинакам бел боғлаб жангга отланган кўп минг килограммчилар оз эмас. Агар ҳамма ҳам шу кўп минг килограммчилар сафига қўшилса, шу сафни қудратли кучга айлантириш учун интилса, марра бизники!

Эътироф этиш керак, ҳали орқадамиз. Сурхондарёдан, Фарғонадан, Андижондан, Бухородан орқадамиз. Андижонликлар кунига қарийб 2 процентдан Ватанга «оқ олтин» армуғон этаётганларида биз эндигина 1 процентга кўтарилдик. Нима учун оқсаяпмиз, нима учун суръатимиз суст, пойтахт Тошкент нечун пойгада олдинда бораётган байроқдор областларга тенглаша олмайди? Бунинг боиси бор. Гулистонликлар, сирдарёликлар, янгиерликлар, оққўрғонликлар, биз сизларга мурожаат қиламиз: областимизнинг оқсаётганлигига сизлар жавобгарсизлар. Ахир сентябрнинг икки ўн кунлигини кузатган шу палламизда лоақал бир процентга етказиб пахта теролмасангиз, буни қандай баҳолаш керак. Агар сизларда ҳам кўп минг килограммчилар сафини кенгайтиришга эътибор берилганида эди, ўзаро социалистик мусобақа байроғи баланд кўтарилганида эди, теримчилар ўз вақтида ҳалол меҳнатга рағбатлантириб турилганида эди, пойтахт область ҳам сурхондарёликлар сафида, фарғона ва андижонликлар сафида олға томон шахдам қадам ташлаб борган бўлур эди. Дилимиз билан ҳам, кўзимиз билан ҳам кўриб турибмиз. Юқоричирчиқликлар, чинозликлар янгийўлликлар. Орджоникидзе райони меҳнаткашлари ғалаба тонги томон бардам боришяпти. Кунига бир ярим-икки процентдан «оқ олтин» тайёрлашаяпти. Судралаётган районларнинг раҳбарлари, нега қўшниларингиздан ибрат олмайсиз, нега уларнинг бой иш тажрибаларидан ўрганмайсиз, нега барча ишчи кучини теримга тўла сафарбар этиб, кўп минг килограммчилар сафини кенгайтирмайсиз?

Бу дамларнинг қадрига етмоқ керак. Ҳа, бу дамлар олтин дамлар. Кейин пушаймон бўлиб қолмай деган деҳқон шу олтин дамларда саранжомини олмоғи лозим. Йиғим-теримни жадаллаштирмоғи даркор!

Келинг, кўп минг килограммчилар сафига қўшилайлик. Лобар қизлар, азамат йигитлар шу сафни тўлдиринг. Шу сафни тўлдиринг-у, хирмонни тўлдиринг. 503 минг тонналик дурдонамиз осмон пештоқига бўй чўзсин. Пойтахт областимиз областларнинг карвонбошиси бўлсин!

СЕНТЯБРНИНГ ИККИ ЎН КУНЛИГИ ТУГАДИ. ШУ ДАВР ИЧИДА ФАҚАТ БИР КУНГИНА БИР ПРОЦЕНТДАН ОЗГИНА ОШИРИБ ПАХТА БЕРОЛДИК. ҲОЛБУКИ, ОБЛАСТИМИЗНИНГ БАРЧА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ШУ КЕЧА-КУНДУЗДА БИР ЯРИМ-ИККИ ПРОЦЕНТДАН «ОҚ ОЛТИН» ТОПШИРИШ ИМКОНИЯТИ БОР. ҲАММА ГАП БАРЧА КУЧ ВА ИМКОНИЯТЛАРНИ ТЕРИМГА ТЎЛА САФАРБАР ЭТИШДА, МЕҲНАТНИ ТЎҒРИ УЮШТИРИШДА ҚОЛГАН.

Ҳозирги кунларнинг ҳар бир соати, ҳар бир минути олтиндан қиммат. Ҳозирги соатлар бир ойлардан сўнг ҳафталарга татишлигини унутмаслик даркор. Ер қуруқ, кун иссиқ, теримни жадаллаштирадиган палла! Ҳосилим ёғин-сочин остида қолиб нобуд бўлмасин, деган деҳқон шу кеча-кундузда сарамжомини олиш учун курашмоғи лозим.

ОБЛАСТИМИЗ ПАХТАКОРЛАРИ, ЮҚОРИЧИРЧИҚЛИКЛАРДАН ЎРНАК олиб ҳар бир куннинг қадрига етиб, терим суръатини жадаллаштирайлик!

Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозида машина терими бошлаб юборилди. Колхозда 1900 гектар ернинг минг гектаридаги ҳосил фақат машиналар билан териб олинади. Ҳозир далаларда 32 та «зангори кема» шиддат билан ишламоқда. Колхознинг ўртоқ Николай Ким бошлиқ 6-бригадасида машиналар билан уч кунда 35 тонна пахта терилди.
Суратларда: 1. Терилган пахтани хирмонга тўкиш ва 2. 6-бригаданинг даласида машина терими пайти.

В. Салов фотолари.

БЕШ „АЗАМАТ“

«Ҳозир пахталар шундай очилдики, ҳаммаёқ чаман бўлиб кетди» дейишади Бўка районидаги «XXI партсъезд» колхозидаги ўртоқлар. Рост, далаларда пахталар чамандек очилиб, «тезроқ мени териб ол» демоқда. Ҳаммани далага чорламоқда.

Бу колхоз аъзолари 1123 гектар ерга чигит экиб, 25 центнердан ҳосил олиш учун аҳд қилишган. Ана шу аҳдга яраша ҳосил етиштирилган. Колхознинг кўпчилик ерлари қирга жойлашгани учун 20 процент (450 тонна) ҳосил машина билан теришга мўлжалланмоқда. Бунинг учун 4 та «ХВС-1,2», битта «СХМ-48М» машинаси тайёрлаб қўйилди. 1700 тонна пахта қоп-қанорсиз ташилади. Ҳозиргача давлатга сотилган 200 тоннадан кўпроқ пахта қоп-қанорсиз жўнатилди.

Бу колхозда ўзларининг фидокорона меҳнати билан кўпчилик ҳурматига сазовор бўлган эркак ва аёллар бор. Тракторчи Суюм Ботиров, Жўра Абдуллаев, оддий колхозчи Мелибой Турғунбоев, аёллардан Несибали Умарова, Новвот Расулева, Улуғой Тожибоевалар шу кунларда хирмонга кунига 120-130 килограммдан пахта тўкмоқдалар. Улар ҳаммага намуна бўларли иш қилмоқдалар.

Бироқ ҳозир колхоздаги пахта терими суръати ҳали ҳеч кимни қаноатлантирмайди. Пахталар чамандек очилган ҳозирги пайтда кунига 1 процент атрофида пахта терилаяпти, холос. Бунга график бўйича мавжуд ишчи кучлари теримга тўла сафарбар этилмаганлиги ва ишлаб турган теримчилардан талайгина қисми кунлик нормаларни бажармаётганликлари сабаб бўлаётир.

Колхозда 662 киши бор. Шундан 556 киши теримга қатнашмоғи лозим. Бироқ теримга қатнашаётган кишилар сони 452 кишидан ошмайди. Юздан ортиқ киши ҳалигача теримга қатнашмай келаётир. Эркаклардан 189 киши теримга қатнашаётган бўлса, уларнинг кўпгина қисми номигагина далага чиқиб, қайтиб келаяпти.

Тирқаш Давлатов, Содиқ Умаров, Қурбон Файзиев, Эшқовул Рустамсв, Пўлдошбой Пирматов сингари ўртоқлар лоақал ёш болаларча ҳам пахта термаётирлар. Бу «беш азамат»нинг бир кунда терган пахтасини бир жойга қўйиса, шу колхознинг илғор теримчиси Улуғой Тожибоеванинг бир кунда терган пахтасига аранг тенг келади.

Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Норбой Бердиев бизда 52 коммунист бор, шулардан 38 киши бевосита этак тутиб пахта тераяпти, — дейди.

— 38 коммунистдан нечтаси кунлик нормани бажараяпти?

— Биттаси ҳам бажараётгани йўқ.

Бу колхозда коммунистлар пахта теримида мана шундай «роль» ўйнамоқдалар. Ўтган йили бир кунда 40 тоннага етказиб пахта терилган айни пайтда ҳозир бу пахтанинг ярми ҳам терилмаётир. Ғанимат кунлар беҳуда ўтаяпти. Бу суръат билан узоққа бориб бўлмайди. Колхоз раҳбарлари бу аҳволдан жиддий хулоса чиқариб олишлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТ 7 НОЯБРГАЧА БАЖАРИЛАДИ

ОРДЖОНИКИДЗЕ. 20 сентябрь. (ЎзТАГ). Хрушчев номли колхоз пахтакорлари пахта териш ва давлатга топшириш бўйича Орджоникидзе районида биринчи ўринда бормоқдалар. Улар ҳар куни йиллик планнинг икки ярим проценти миқдорида пахта термоқдалар. Мавсум бошидан бери планнинг 30 процентидан кўпроқ миқдорда пахта топширилди.

Пахта теримида 650 колхозчи ишламоқда. Уларнинг ҳар бири кунига ўрта ҳисобда 80 килограммдан пахта термоқда.

Колхоз аъзолари 1 октябргача йиллик планнинг 60 процентини, 30 октябргача эса, белгиланган планни бажариб, 950 гектарнинг ҳар гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилдилар. Улар 7 ноябргача гектаридан 35 центнердан пахта олиб, социалистик мажбуриятни бажаришмоқчи.

XXI съезд. Қанча ПАХТА тайёрланди

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

20 СЕНТЯБРГАЧА

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Территориал ишлаб чиқариш бошқармалари	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Қоп-қанорсиз ташиш	баргини тўктириш
Чирчиқ	0,80	11,61	12,7	33,5
Тошкент	1,45	16,86	23,0	10,5
Янгийўл	1,24	14,36	14,5	37,9
Сирдарё	0,52	5,16	6,4	22,4
Янгиер	0,63	7,28	8,7	24,1
РАЙОНЛАР				
Юқори Чирчиқ	1,30	23,95	18,5	88,8
Орджоникидзе	1,32	15,90	22,4	10,5
Чиноз	1,18	14,26	18,4	25,1
Ўрта Чирчиқ	1,08	14,23	14,9	54,8
Пискент	0,57	13,15	13,1	24,6
Янгийўл	1,23	12,93	14,0	28,3
Бўка	0,72	10,99	14,6	24,7
Бекобод	0,71	9,37	10,6	9,1
Қуйи Чирчиқ	1,32	9,11	6,5	49,0
Оққўрғон	0,68	8,16	8,7	19,0
Комсомол	0,44	6,75	8,9	14,8
Янгиер	0,56	5,48	6,9	34,3
Сирдарё	0,65	5,12	5,9	27,2
Гулистон	0,37	3,35	4,6	29,9
Оҳангарон	—	—	—	—
Бўстонлиқ	—	—	—	—
Калинин	—	—	—	—
Область бўйича	0,81	9,86	11,1	27,7

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ

Холид АЗИМГА мактуби

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев Сурия Араб Республикасининг бош министри Холид Азимга шу лавозимни бажаришга киришганлиги муносабати билан табрик мактуби йўллади. Совет ҳукуматининг бошлиғи унга мустақил, демократик Суриянинг бахт-саодати йўлида қилаётган ишларида энг яхши муваффақиятлар тилади.

Н. С. Хрушчев ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ҳамкорлик совет ва Сурия халқларининг манфаатлари йўлида, Яқин Шарқда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш мақсадида янада ривожлантирилади, деб умид билдирди. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

«ИЗВЕСТИЯ» ГАЗЕТАСИНИНГ 5.IX.62 ЙИЛДАГИ СОНИДА БОСИЛГАН «КЕЧИРИШ КЕРАКМИ?» ДЕГАН МАҚОЛАСИ ТЎҒРИСИДА

1. Шу нарса қайд қилиб ўтилсинки, «Известия» газетасининг 1962 йил 5 сентябрь сонида босилган «Кечириш керакми?» сарлавҳали мақоласида кўтарилган масалалар совхозларда ва колхозларда меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига моддий зарар етказган шахсларнинг масъулиятини оширишда муҳим аҳамиятга эгадир.

2. КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалик бўлимларига, ВЦСПСга, СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва иш ҳақи масалалари бўйича давлат комитетига, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Юридик комиссияга, СССР прокуратурасига ва Олий судига колхоз ва совхозларда техниканинг бекор туришига йўл қўйган, прогул қилган бракка йўл қўйган ва ишлаб чиқаришга моддий зарар етказадиган бошқа хатти-ҳаракатлар қилган шахсларни жавобгарликка тортиш юзасидан ҳозир амалда бўлган қонунларни жорий этиш йўлларини бир ой ичида ўрганиб чиқиш, бу соҳадаги камчиликларни аниқлаш, тегишли таклифларни тайёрлаш ва бу таклифларни КПСС Марказий Комитетига киритиш топширилсин.

3. Иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ўлка ва область партия комитетлари зиммасига совхозларда ва колхозларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг, ўртоқлик судларининг, матбуот ва радионинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига зарар етказадиган бракка йўл қўювчиларга, прогулчиларга, ичувчиларга ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига зарар етказувчи бошқа шахсларга қарши курашдаги ролини ошириш, колхозчиларни совхозларнинг ишчилари ва хизматчиларини ўз бурчини юксак ҳис қилиш ва совет ғаллакори шарафини юксак даражада қадрлаш руҳида тарбиялаш юзасидан тегишли чораларни кўриш вазифасини юклади.

(«Известия» газетасидаги «Кечириш керакми?» сарлавҳали мақола газетамизнинг иккинчи бетида кўчириб босилмоқда).

НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Кеча Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида шаҳар партия комитети назарий конференция ўтказди. Конференцияда «Ташкилотчилик ва идеология ишлари бирлиги — коммунистик қурилишда муваффақиятларга эришиш гаровидир» деган темада Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари И. Р. Арнаутов доклад қилди.

Район партия комитетлари, саноат корхоналари бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, пропагандистлар ўз тажрибаларини ўртоқлашишди.

(Назарий конференция ҳақидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг келгуси сонларидан бирида босилади).

РЕВАНШЧИЛАРНИНГ ҚОРА НИЯТИ

ТАСС БАЁНОТИ

Совет ҳукумати қуйидаги баёнотни эълон қилиш тўғрисида ТАССга ваколат берди.

Кейинги вақтларда Ғарбий Европада агрессив НАТО блоки доирасида Ғарб давлатларининг тинчлик иши учун хатарли янги ҳарбий-сиёсий комбинациялари тузилмоқда. Гитлерчилар Германиясига қарши курашнинг асосий оғирлигини ўз елкасига кўтариб, бардош берган совет халқи учун ер шарининг мана шу муҳим районида воқеалар ҳозир ҳам қандай йўлда ривожланаётганлиги бефарқ эмас. Ялпи тинчликнинг ва халқаро хавфсизликнинг тақдири Европа давлатлари ўртасидаги муносабатлар қандай таркиб топишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Дарҳақиқат, маълумки, ҳар иккала жаҳон урушларининг ёнғинлари худди шу Европада бошланган эди. Ҳозир ҳам Европада жиддий хавф ўчоқлари сақланиб келмоқда. Иккинчи жаҳон урушининг қолдиқлари шу пайтгача тугатилгани йўқ, Германия сулҳ шартномаси тузилгани йўқ, Ғарбий Берлиндаги аҳвол нормаллаштирилгани йўқ. Ғарбий Германияда милитарист ва реваншчи кучлар яна бош кўтарди, Гитлер шу кучлар ёрдами билан иккинчи жаҳон урушини бошлаган эди. Мана шундай шароитда ҳукуматларнинг у ёки бу ҳаракатлари қаёққа олиб боради — вазиятни соғломлаштиришга ва тинчликни мустаҳкамлашга олиб борадими, ёки кескинликни кучайтиришга ва янги ҳарбий конфликтга олиб келадими, деган масала алоҳида катта аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда. Франция - Ғарбий Германиянинг ҳарбий-сиёсий ҳамкорлигига ана шу нуқтаи назардан қараб баҳо бермоқ керак. Франция президенти де Голлнинг яқинда Германия Федератив Республикасига қилган сафарига ҳам худди ана шу нуқтаи назардан қарамоқ керак.

Франция ва Ғарбий Германиянинг реакцион ҳукмрон доиралари бу сафарни Франция-Германия ярашганлигининг тарихий акти деб кўрсатмоқ, бу сафарни «тинчликнинг қудратли фактори» деб тасвирламоқ учун бир талай куч сарфладилар. Шундай ҳаракат қилиш билан улар герман милитаризмининг фақат бир аср давомидагина Европада неча марталаб босқинчилик урушлари бошлаганлигини, Францияга ҳужумлар қилганлигини унутишга зўр бериб интилдилар. Герман милитаризми билан бўлган шу урушларда француз халқининг қанча-қанча қони тўкилганлигини, Франция мустақиллигини ҳимоя қила туриб, ўз фарзандларини қурбон қилганлигини унутиб юбормоқчилар.

Ўз-ўзидан маълумки, агар Франция Потсдам битими бўйича олган ўз мажбуриятларига мувофиқ ва Германия Федератив Республикаси ҳукумати билан бўлган ўзининг алоқаларидан фойдаланиб, Германиянинг тинчликсевар ва демократик давлат бўлиб ривожланишига, Германия сулҳ шартномасининг тезрок тузилишига ёрдам берганида эди, Европа халқлари бунга ижобий баҳо берган бўлур эдилар. Улар француз ва герман халқлари ўртасидаги дўстликнинг мана шундай тинчликсеварлик негизида мустаҳкамланишини қизгин табриклаган бўлур эдилар.

Бироқ, аҳвол Париж ва Бонннинг расмий доиралари тасвирлаб кўрсатишга уринаётганига қараганда бутунлай бошқачадир. Франция ҳукумати Германия Федератив Республикаси билан яқинлашар экан, тинчлик ва Европа хавфсизлиги манфаатларини асло назарда тутаётгани йўқ. Буни президент де Голлнинг Ғарбий Германияга қилган расмий сафари яна бир марта яққол исботлаб берди. Де Голлнинг Ғарбий Германияда кўпчилик олдида сўзлаган жуда кўп нутқлари ҳам, шунингдек унинг канцлер Аденауэр билан олиб борган ва якунлари 7 сентябрда эълон қилинган қўшма ахборотда таъкидлаб ўтилган музокаралари ҳам халқаро вазиятни кескинлаштирмоқ, зўр бериб қуролланишни кучайтирмоқ учун улар тил бириктирганликларига шакшубҳа қолдирмайди.

Бунда гап француз халқи билан герман халқи ўртасидаги дўстлик тўғрисида бораётгани йўқ, балки француз ҳукмрон доиралари иккинчи жаҳон урушининг якунларини ревизия қилдиришга ошкора уринаётган ҳозирги Бонн «рейхи»нинг раҳбарлари билан тил бириктирганликлари тўғрисида бораётир. Де Голль Ғарбий Германия раҳбарлари билан маҳкам иттифоқ тузиш йўлини қидирмоқда. Ғарбий Германия раҳбарлари Европадаги бир қанча давлатларнинг территорияларини олишни даъво қилмоқда, герман милитаристларининг ҳужумига неча марталаб учраган давлатлар билан муносабатларни нормаллаштиришдан намойишкорона бош тортмоқда, Германия проблемасини тинч бартараф қилиш ва шу асосда Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш ҳақида давлатлар ўртасида битимга келишга зўр бериб тўсқинлик қилмоқда. Бонн милитаристлари ва реваншчилари ўзларининг авантюристлик планларини куч ёрдами билан амалга ошириш ниятида эканликларини яширмаётирлар ва бундесверга ракета-ядро қуроли беришни талаб қилмоқдалар. Ҳозир Франциянинг ҳукмрон доиралари уруш ва реваншизмнинг мана шу кучлари билан дўстлик қилибгина қолмасдан, ҳатто апоқ-чапоқ ҳам бўлмоқдалар.

Франция давлати бошлиғининг Германия Федератив Республикасига қилган расмий сафари шуни кўрсатдики, ҳозирги вақтда Франция ва Ғарбий Германиянинг ҳукмрон доиралари ўзлари тузган блокнинг Совет Иттифоқига душманлигини яширмаслик уёқда турсин, ҳатто, аксинча, буни зўр бериб таъкидламоқдалар. Франциянинг ташқи ишлар министри Кув де Мюрвиль президент де Голль Германия Федератив Республикасига сафарга отланаётган пайтда тухматдан иборат нутқ сўзлаб, Франция учун «Германия тахдиди ўрнини русларнинг тахдиди эгаллади», деб даъво қилди. Президент де Голлга келсак, у, Ғарбий Германияда сўзлаган нутқларида бундан ҳам ошиб тушиб, Францияга ҳам, Германия Федератив Республикасига ҳам «буларнинг ҳар иккаловига Совет Иттифоқининг тахдиди бевосита хавф солмоқда» деган гапни айтди. Бу гаплар Бонн давлат арбобларига ёқиб тушди ва улар бу гапни қизгин қувватладилар.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

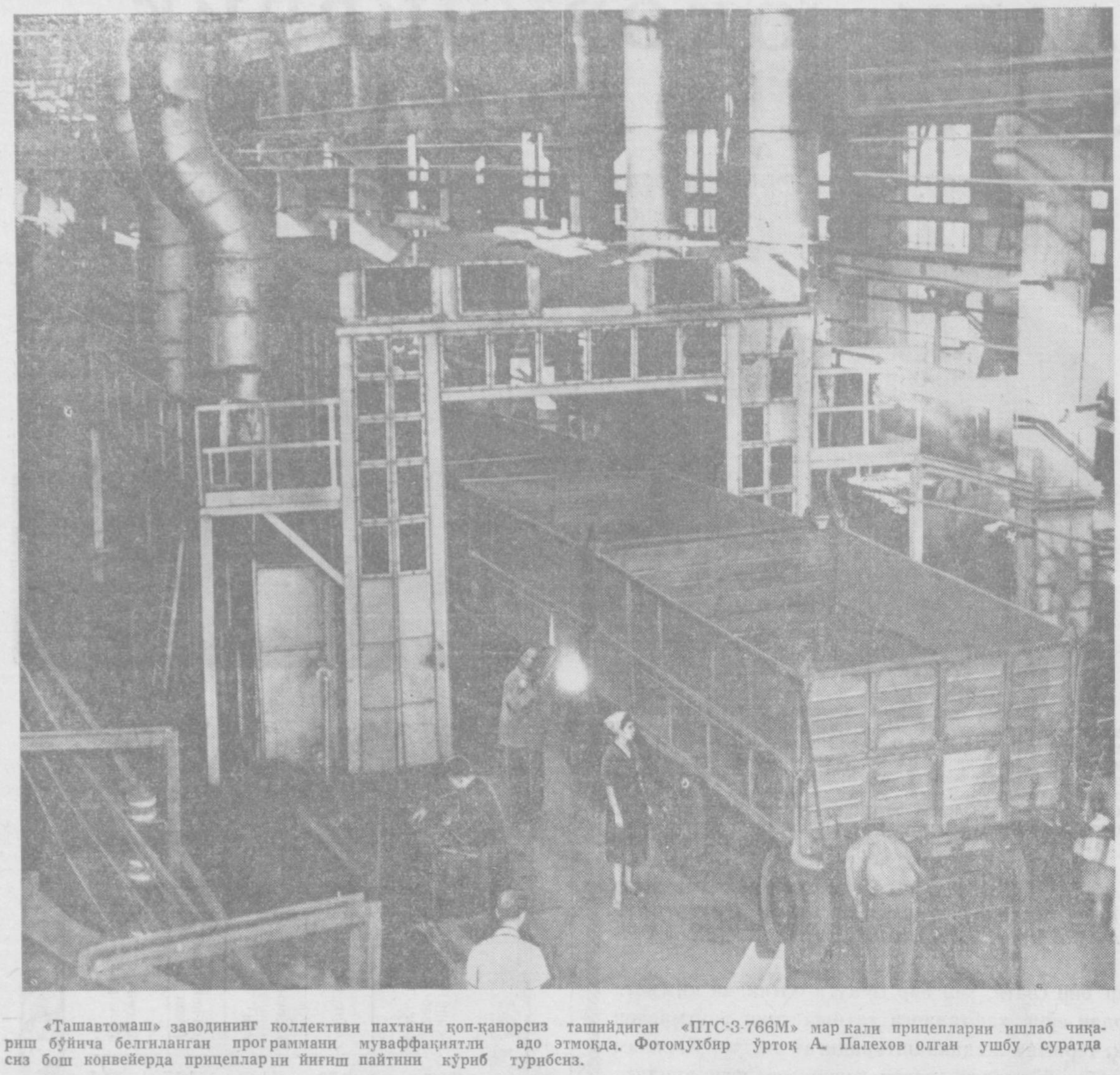

«Ташавтомаш» заводининг коллективи пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган «ПТС-3-766М» маркали прицепларни ишлаб чиқариш бўйича белгиланган программани муваффақиятли адо этмоқда. Фотомухбир ўртоқ А. Палехов олган ушбу суратда сиз бош конвейерда прицепларни йиғиш пайтини кўриб турибсиз.

ИЗОҲЛИ ХАТ

КЕЧИРИШ КЕРАКМИ?

Жазирама вақтида, ҳали тонг отмасданоқ саҳарлаб турасан-да, деразага қараб ҳаво қанақа—ёмғир бўлармикан ё йўқмикан дейсан. Ҳали буғдой ўриб олинмаган экан, менинг ҳам, бўлим ишчиларидан бирортасининг ҳам уйқуси келмайди. Бизнинг Сибирда ҳаво тез-тез ўзгариб туради. Сал кечиксанг ҳам кузакнинг аччиқ шамоли донни пайҳон қилиб кетади.

Кейин кун бўйи мотоциклда дала-мама-дала кезиб ўрим-йиғим «машина»миз қандай ишлаётганлигини текшираман. У ерда бирортаси синиб қолган, бу ерда автомобиль ўз вақтида келмаган. Лекин «машина» ишлаб турибди. Бўлимнинг катта коллективи астойдил меҳнат қиляпти.

Ўзи нима гап? Прицепли комбайн ва трактор йўлга кўндаланг бўлиб турибди. Бирор нарса синдимикан? Яқинроқ келгач, тракторнинг қийғир-қийшиқ изини кўрдим. . .

Тракторчи Иван Абатуров шу қадар маст бўлганки, ҳатто агрегатини иш жойигача олиб боролмаган. Бир кун бекор кетди деверинг. Шундай қимматли кун бекорга кетди. Жаҳлим чиқди: сен режа тузасан, ҳар бир ишни минутигача чамалаб чиқасану, мана бундақалар борлиги учун ҳамма режанг бузилиб кетади. Бунинг азобини бошқа бировлар тортиши керак. Беихтиёр муштумимни қисиб яқин келдим:

— Мен сени. . .

Тракторчи менга ширакайф кўзлари билан тикилиб деди:

— Қўлингдан нима келарди?

Дарҳақиқат нима қилаолардим. Йўлимда борарканман шу ҳақда ўйладим. Ишнинг шундай қизғин палласида бир кишининг прогул қилиши хўжаликка қандай зарар етказади! Албатта, унга ҳайфсан бериш, мажлисда муҳокама қилиб жазолаш мумкин. Аммо Абатуровга тағин шундай жазоми? Уни ишдан бўшатиб юбориш мумкин... Лекин яқинда кишилар ишга чиқмагани учун тағин тўртта трактор бекор турди. Буларни ҳам ишдан бўшатиш керакми? Ғаллани, маккажўхорини ким йиғиштириб олади, ким шудгор қилади? Шундоқ ҳам механизаторлар етишмайди, совхоз бошқа областлар, шаҳарлардан кишиларни ёрдамга чорлаяпти. Тўғри, ашаддий прогулчини барибир ишдан бўшатиш керак. Булар бўлса ҳали бутунлай ишончни йўқотганлари йўқ-ку. Кайфлари тарқаб, ҳушёр тортгач товба қилиб жуда соз ишлайдилар. Лекин барибир жазоланмасликларини сезиб орадан сал вақт ўтгач ўша номаъқулчиликни қиладилар.

Бўлимда тартибни фақат ўзим текширмайман, албатта. Ўрим-йиғим даврида ҳар бир минутнинг қадрига етадиган кишилар ҳам ичувчиларни ва прогулчиларни кофийдилар. Бироқ ҳар ким ҳам ўртоғининг таънасини тушунавермас экан, ахир. Шунинг учун ҳам кишилар менга:

— Ҳуқуқ сенинг қўлингда. Сен бошлиқсан. Кўряпсанми, ахир ичувчиларга сўз таъсир қилмаяпти. Боплаб адабини бериб қўйсанг-чи. — дейишади.

Ишчилар шундай деб тўғри айтишади. Лекин менинг қўлимда бундай ҳуқуқ йўқ.

Тюмендан совхозга бир юрист келиб барча бошқарувчиларга меҳнат қонунчилиги тўғрисида гапириб берди, унга шундай савол беришди:

— Комбайнни бекор турғизиб қўйган механизаторни, сигирни соғиб олмаган сут соғувчини ақали алоҳида ҳолларда моддий жавобгарликка тортиш мумкинми, ахир сигирнинг сути соғиб олинмагандан кейин, сут ҳам йўқолади, эҳтимолки ҳатто мол жонивор айнаб қолиши мумкин-ку? Ахир бундай тақдирда хўжаликка етказилган зарарни ҳисоблаб чиқиш осон-ку.

— Бу зарар эмас, қўлдан бой берилган фойда, — деб жавоб қайтарди юрист. — Сиз фақат маънавий таъсир кўрсата оласиз.

«Қўлдан бой берилган фойда» деб ўйладим мен. Бордию, ана шундай қўлдан бой бериб қўйиш натижасида ғалла қор тагида қолиб кетса, совхоз маҳсулот етиштириш ва уни давлатга топшириш планларини бажармайди, совхоз раҳбарлари ва мутахассислари 30 процент маошдан маҳрум бўладилар. Албатта, хўжаликда агар прогулчилар кўп бўлса, демак раҳбарлар коллективни яхши бошқаролмаяпти, тарбиявий ишларни яхши олиб бормаяпти. Лекин бундай прогулчилар битта-иккита, холос. Лекин ўрим-йиғим даврида битта-иккита прогулчининг ўрнини боса оладиган киши топилмайдиган Сибирь қишлоғида иш битта-иккита прогулчилик қандай оқибатга олиб келишини ҳам ўйлаш керакда. Гоҳо бир кишининг инсофсизлик билан иш тутиши шунга олиб келадики, катта коллективнинг меҳнати йўққа чиқиб кетади. Бундан кўп кишилар моддий жиҳатдан зарар кўради, давлат зарар кўради. Биз бўлса, кўра била туриб зарар етказган кишидан ўша зарарни тўлаб беришини талаб қилиш ҳуқуқига эга эмасмиз.

В. ОСИН,

«Дубинский» совхози тўртинчи бўлимининг бошқарувчиси.

ТЮМЕНЬ ОБЛАСТИ.

* * *

Бошқарувчи В. Осиннинг хати Олтой илмий тадқиқот институтининг директори Г. Наливайко билан бир сафарги суҳбатни эсимга туширди. Г. Наливайко менга ҳатто бракка йўл қўйган кишидан баъзан у хўжаликка етказган зарарни ундириб ололмайдилар деган эди. Мисол учун, агар механизатор маккажўхорини квадратуялаб экиш пайтида бракка йўл қўйган бўлса, ундан маошининг 30 процентини ушлаб қолинади. Лекин бу нима деган нарса? Ўртача малакадаги механизатор квадратларнинг аниқлигига ва агротехниканинг бошқа талабларига риоя қилиб ўн беш гектар майдонга экиши мумкин, агар у ана шу талабларни назар-писанд қилмай нуқул гектарнинг орқасидан қувиб иш қилса, 30 гектар ерга экади. Агар ундан тегишли иш ҳақининг бир қисми ушлаб қолинган тақдирда ҳам брак қиладиган киши ҳалол ишлагандагидан 40 процент кўп ҳақ олади. Хўжалик бундан ҳосилнинг ярмини, ҳатто ундан ҳам кўпроғини йўқотади, бракка йўл қўйган киши эса зарар кўрмайди, бракка йўл қўювчидан ортиқча талаб ҳам қилолмайсан.

Ана шулар тўғрисида мулоҳаза қилиб Казанск район прокурори Юрий Аркадьевич Уткин ҳузурига бордим.

— Сизга нима бўлди! — деб эътироз билдирди прокурор. — Бракка йўл қўювчиларни жавобгарликка тортамиз.

У шу заҳотиёқ мисол келтирди. Челюскинчилар номли совхозда лафетли жатканинг машинисти кўп пул ишлайман деб 70 гектар майдондаги буғдойни жуда баланд ўриб олган ва 35 центнер ғаллани нес-нобуд қилган. Суд ундан 60 сўм, бригадирдан эса 110 сўм ва агрономдан 100 сўм ундириб олишга ҳукм қилган.

Ундириб олинган маблағ хўжаликка етказилган зарарни қоплаш-қопламаслиги билан қизиқдим. Қопламаслиги маълум бўлди. Бригадир ва агроном машинистга қараганда нега кўпга тушди деб сўрадим. Ахир улар асосий айбдорлармиди?

— Улар асосий айбдор эмас, — деб жавоб қайтарди прокурор, — лекин улар уч кунгача ўша далага

ИНТИЗОМНИ БУЗУВЧИЛАРНИ ПУЛИДАН ҲАМ УШЛАБ ҚОЛИБ ЖАЗОЛАШ КЕРАК

<> <>

бормаганлар, контроллик қилишмаган. Улардан шунинг учун кўп ундириб олиндики, бундай ҳолларда ҳозирги қонунга кўра ишчидан етказилган зарарнинг бир қисмигина — ойлик маошининг учдан бир қисмидан ортиқ бўлмаган қисминигина ушлаб қолиш мумкин, лавозимли шахсдан эса маошини тўла ушлаб қолса бўлади. Биз ҳам шундай қилдик.

Кўриниб турибдики, давлатга билиб туриб зарар етказган, бракка йўл қўювчи киши ана шу зарарни тўлаш ўрнига ўз вақтида камчиликни тополмаган ва юлғичнинг қўлидан ушлаб қололмаган кишиларга қараганда осонроқ қутилди.

Афсуски, қишлоқда кўпинча шундай бўладики, бировлар бракка йўл қўядилар, прогул қиладилару, жабрини бошқа биров тортади. Агар мен Чапаев номли колхоз раиси М. Ярков билан учрашмаганимда мана шу темада ишонч билан ёзишга киришмаган бўлурдим...

Аввал биз бошқа нарсалар тўғрисида гаплашдик. Ярков бу колхозга бултур декабрда келган. Хўжалик оғир аҳволга тушиб қолган эди: далаларни ўт босиб кетган, ҳосил паст, коллективда интизом бўш, колхознинг қарзи бошидан ортиб ётарди. Колхоз раиси иш бошлаш қийин бўлганлигини айтиб берди. Лекин гап энг нозик томонга бурилди...

Колхозчилар эндиликда мўл ҳосил учун курашга аҳд қилишган. Правление яхши агротехника комплексини ишлаб чиқиб, унинг моҳиятини ҳаммага тушунтирди. Моддий рағбатлантириш системаси жорий қилинди.

— Биз мукофот беришда хасислик қилмаймиз, — деди раис. — Жон куйдириб ишлабдими, кўпроқ ҳақ олсин. Шу билан бирга колхозчилар билан келишиб олдик: кимки колхозга зарар етказса, ўша зарарни тўласин. Мен моддий рағбатлантириш ва моддий жавобгарлик — бу битта ишнинг иккита томони, булар бирбирини тўлдиради, бири иккинчисисиз тегишли самара бермайди деб ҳисоблайман. Ундан кейин адолат шуни талаб қилади, ахир... Агар бир гражданин иккинчисига моддий зарар етказиб қўйса, қонунга мувофиқ у ўша зарарни тўла-тўкис тўлаши керак. Ахир колхозда ҳам бракка йўл қўювчилар ва прогулчиларнинг гуноҳларини коплайдиган махсус фонд йўқ. Бизнинг умумий пулимиз бор — бу пул ҳаммамизники... Ноинсоф келтирган зарарни нега биз қоплар эканмиз?

Колхозда моддий манфаатдорлик принципига қатъий риоя қиладиган бўлиб қолдилар. Тракторчи Путилов тўққиз гектар ерни саёз ҳайдаган эди, гектардан текинга ҳайдаб беришга мажбур қилишди ва ёнилғининг нархи ва тракторнинг амортизациясини маошидан ушлаб қолишди. Шундан кейин тез орада М. Белоножкин яхши ишланмаган далага маккажўхори экишдан бош тортди. Текшириб кўрдик. Маълум бўлишича, сомон йиғиштириб олинмай туриб ер ҳайдашга механизаторларни мажбур қилган бригадир айбдор экан. Ҳамма иш бригадир ҳисобига қайта қилинди...

Прогулчиларнинг ҳам таъзирини бердик. Ф. Тришечкин уч кун ичкиликбозлик қилди. Бирмунча вақт трактор бекор турди. Кейин прогулчининг ўрнига бошқа одам топилди, прогулчини эса саккиз кунга ишдан бўшатиб: «Ич, ичканингча ичиб ол» дейилди. Ичиш қаёқда дейсиз! Кўз ёши қилиб иш сўраб келди.

— Фақат сиз бу гапларнинг ҳаммасини прокурорга айтиб қўйманг — деди бирданига раис. — У бизга ўзбошимчалик қилаётирсиз деб айтди. (Ахир, биз — бутун бир колхозмиз). Энди бу тадбирларнинг ҳаммаси колхозга ва колхозчиларга қанақа манфаат етказганини кўринг. Бултур хўжалик гектаридан 9.8 центнердан дон олди. Бу йил 16 центнердан зиёдроқ дон кўтармоқдамиз. Бунга агротехника талабига қатъий риоя қилиш туфайлигина эришдик. Менимча, бу ишлар колхозчиларнинг манфаатлари учун қилиняпти.

Мен Михаил Исааковичнинг сўзини эшитарканман ўйланиб кетдим: ахир, буларнинг ҳаммаси колхозгагина тааллуқли эмас-ку. Ахир давлатнинг ҳам фақат битта чўнтаги борки, бу чўнтакда ҳаммамизнинг пулимиз сақланади. Биз ҳаммамиз, агар кишига кўмак керак бўлса кўмаклашишга, ҳатто кимки ўзи хоҳламай туриб тасодифан зарар етказиб қўйган бўлса унинг гуноҳини авф этишга тайёрмиз. Ёки бирор ёмон ишга билмай қадам босиб қўйса... лекин қасддан, ёмонликни кўра била туриб қиладиган юлғични ёки ичувчини, чўнтагимизга қўл солаётган кишиларни нега авф этарканмиз?

Гапнинг очиғини айтсам, мақолада ҳар қандай хатти-ҳаракат билан курашнинг асосий воситаси маънавий, жамоат таъсирини ўтказиш деб айтгим келяпти. Ахир бу рўй-рост гап ҳаммага равшанку. Гап бошқа нарса тўғрисида кетяпти: гоҳо биз ҳаддан ташқари раҳмдиллик қилмаяпмизми, бизнинг умумий давлат чўнтагимиз тўғрисида ғамхўрлик қилмай, ундан ўзига иложи борича кўпроқ юлиб қолишга интилаётган кишиларни аяб келмаяпмизми.

Мен раиснинг илтимосини бажаролмадим ва унинг гапини прокурорга айтиб бердим. У жилмайди.

— Буларнинг ҳаммасини биламан. Ростини айтганда, баъзан шунақалардан кўз юмасан... Менинг аҳволимни ҳам тушунинг: колхоз правленияси ёки совхоз дирекцияси прогулчи ёки бракка йўл қўйган кишини жазолади. Кўпинча унинг ўзи ҳам эътироз билдирмайди, адолатли жазоланганлигини тушунади. Шу заҳоти мен пайдо бўламан-да, протест ёза бошлайман. Шунда кишилар ҳам, кўряпсанми прокурор кимни ҳимоя қиляпти деб гапиришади. Демак прогул қилиш ва бракка йўл қўйиш мумкин экан... Энди бўлса қонун чегарасидан чиқиб кетишгандагина аралашаман.

Юрий Аркадьевич тағин бошқа нарса тўғрисида, жамиятга етказилган зарар учун моддий жавобгарлик системаси сира мукаммал эмаслиги тўғрисида гапирди. Саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам бир хил қоидалар қўлланилади. Ахир шароит жуда ҳар хил-ку. Масалан, муҳим кампания пайтида, мақолада айтилганидек бекор кетган бир кун ойларга татийдиган бир пайтда прогул қилган қишлоқ гражданларининг алоҳида жавобгарлигини кўзда тутса мумкин бўлур эди. Қишлоқдаги бошқа кўпгина хусусиятларни, жумладан Сибирь қишлоқлари хусусиятини ҳисобга олинса бўлардир.

Менимча, булар тўғрисида ҳамжиҳат бўлиб ўйласа арзийди.

А. ВОЛКОВ,

«Известия»нинг махсус мухбири. Тюмень области, Казанск райони.

РЕВАНШЧИЛАРНИНГ ҚОРА НИЯТИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

«Совет таҳдиди» тўғрисидаги сафсаталар янгилик эмас. Антикоминтерн пактини тузганлар ҳам иккинчи жаҳон урушини бошлашга тайёрланиб шундай сафсата гапларни кўп марталаб айтган эдилар. Тузилаётган планларнинг агрессивлик моҳиятини бир амаллаб никобламоқ учун ҳозир ҳам ҳақиқатда мана шу сафсатабозликка қайтмоқдалар. Бу планлар амалда шундан иборатки, «Бонн-Париж ўқи»га асосланиб, СССРга вз бошқа тинчликсевар давлатларга қарши ҳар хил авантюралар тайёрламоқ учун Ғарбий Европада ҳарбий-сиёсий гуруҳ тузишга уринмоқдалар. Генерал де Голлнинг Европани «Атлантикадан Уралга» қадар ташкил этиш, яна бунинг устига бунинг учун Шарқий Европа мамлакатларидаги социалистик тузумни тугатишни шарт қилиб қўйиш тўғрисидаги дабдабали гапларини қандай қилиб бошқача тушуниш мумкин? Бу нарса Европа реакциясининг тарих улоқтириб ташлаган тартибларини Европада тиклаш тўғрисида рўёбга чиқмайдиган эски хаёлининг худди ўзидир. Бу планлар Ғарбий Германия милитаристларининг ва реваншчиларининг агрессив интилишларига жуда ҳам мос бўлиб тушмоқда, улар Гитлернинг Атлантикадан Уралга қадар «янги тартиб» ўрнатиш тўғрисидаги бемаъни идеяларини рўёбга чиқаришга ҳали ҳам уринмоқдалар. Де Голлнинг сафари, унинг нутқлари Германия Федератив Республикасида реваншчилик жазавасини кучайтириб юборганлиги тасодифий эмас. Реваншчилар ҳамма жойда генерал де Голлни Совет Иттифоқига, Польшага ва Чехословакияга қарашли территорияларни босиб олиш тўғрисидаги шиорлар билан кутиб олдилар. Ғарбий Германиянинг ҳукмрон доиралари ўзларининг «ўз тақдирини ўзи белгилаш» тўғрисидаги формулаларига де Голлнинг қўшилганлигини ошкора хурсандчилик билан қабул қилдилар. Бу формула эса, Бонннинг Германия Демократик Республикасининг территориясини босиб олиш ва Европада иккинчи жаҳон уруши натижасида вужудга келган чегараларни зўрлик билан ўзгартиришдан иборат хатарли планини ифодаловчи формуладир.

Франция президенти герман милитаризмини сира тап тортмай жуда ҳам мақтади. Генерал де Голль бундесвер академияси офицерларининг Гамбургдаги йиғинида сўзлаган нутқида ҳарбийларнинг «яхши фазилатлари» тўғрисида. Франция ва Германия ҳарбийлари ўртасидаги «бирликнинг олижаноб соҳаси» тўғрисида, немислар ва французлардаги «ҳарбий факторларнинг жуда катта аҳамияти» тўғрисида гапирди. Шу гапларнинг ҳаммаси жинояткор герман милитаризмини оқлайдиган гаплар бўлиб янгради. Генерал де Голль герман милитаризмининг босқинчилик характерига иккинчи жаҳон уруши йилларида ҳушёрлик билан берган баҳосидан нақадар узоқлашиб кетибди!

Табиийдирки, реваншчилик кайфиятларини рағбатлантириш ва милитаристлик жазаваларини авж олдириш Европадаги кескинлик ўчоғини тугатиш ишига асло ёрдам бермайди. Зотан, президент де Голль за канцлер Аденауэр бир-бирлари билан учрашган ва суҳбатлашган вақтларида Германия проблемасини тинч йўл билан бартараф қилиш масалалари билан шуғулланганлари ҳам йўқ, аксинча, улар Германия проблемасини тинч бартараф қилиш йўлига янгидан-янги тўсиқ ва ғовлар солмоқ ҳамда проблемани мана шундай бартараф қилишга қаратилган ҳар қандай таклифларга қарши курашни активлаштириш йўлида ўзларининг куч ва ғайратларини тағин ҳам кўпроқ бирлаштирмоқ учун ҳамма чораларни кўрдилар. Бонн ва Париж Ғарбий Берлиндаги ўз аҳамиятини йўқотган оккупация режимини сақлаб қолишга, Ғарбий Берлиндан НАТОнинг Германия Демократик Республикаси марказидаги базаси тариқасида бундан буён ҳам фойдаланишга ниҳоятда тарафдор эканликларини билдирдилар.

Бу билан Франция ҳукумати Бонн манфаатларига хизмат қилишга тайёр эканлигини, Ғарбий Германия милитарист доираларини қувватлашга тайёр эканлигини яна бир марта исботлади. Бу милитарист доиралар эса Ғарбий Берлиндаги ғайри нормал аҳволни тугатишга ҳар қандай қилиб бўлса ҳам тўсқинлик қилишга кўпдан бери уриниб келмоқдалар.

Де Голлнинг расмий сафари Франция билан Ғарбий Германиянинг ҳарбий ҳамкорлигини янада кучайтиришга анча ёрдам берди. Франция президенти ўзининг кўпчилик олдида сўзлаган нутқларида Франция ва Ғарбий Германия армияларининг «узвий ҳамкорлик қилиши» зарурлигини тўғридан-тўғри кўрсатиб ўтди. Германия ва Франциянинг ҳарбий потенциалини кўпайтириш ва кенгайтириш мақсадида уларнинг «имкониятларини бирлаштириш»га чақирди.

Шу нарса эҳтимолдан холи эмаски, Франция ва Германия Федератив Республикаси армияларининг мана шундай «узвий ҳамкорлиги»дан Ғарбий Германия харбийлари қурол-яроғнинг ҳамма турларини Франция билан биргаликда ишлаб чиқариш ва шу қуроллар билан бундесверни таъминлаш учун фойдаланишлари мумкин. Франция-Ғарбий Германия қўшма баёнотларида ёппасига ва батамом қуролсизланишга, ядро қуролини тугатишга ва бу қуролнинг синовларини тақиқлашга ўзларида интилиш борлиги тўғрисида ҳатто заррача ҳам ишора қилиб ўтилмаганлиги тасодифий эмас.

Франция ҳукмрон доиралари «Бонн-Париж ўқи»ни вужудга келтиришга розилик бериб, мана шу милитаристик бирлашмада етакчи ўринни эгаллашга ва Ғарбий Германияга таяниб туриб, капиталистик Европада Франциянинг раҳбарлик ролини қўлга киритишига муваффақ бўлурмиз, деган пинҳоний умид қилмоқдалар. Бироқ, бундай умидларнинг пучлиги очиқ кўриниб турибди. Империалистик давлатлар ўртасидаги муносабатларда ким зўр бўлса, ўша ҳукмронлик қилади ва ким катта ҳарбий-иқтисодий потенциалга эга бўлса, устунлик шунинг қўлида бўлади. Франция сиёсатчиларининг режалари қандай бўлмасин, лекин уларнинг «Бонн-Париж ўқи»даги роли ўзларидан зўрроқ ва йиртқичроқ бўлган ғарбий герман империалистларининг думида судралиб юришдан, Рейн соҳилларидаги реваншчиларга ўз жиловларини бериб қўйишдан иборат бўлади. Ҳозирнинг ўзида ҳам Германия Федератив Республикасининг ҳукмрон доиралари Францияни бундесвернинг орқасидаги стратегик суянчиқ деб ҳисобламоқдалар. Франция территориясидан бундесвернинг ҳарбий объектларини жойлаштириш учун, Ғарбий Германия қўшинларига таълим бериш, Бонн ҳарбий учувчиларини машқ қилдириш учун фойдаланмоқдалар.

Франция ҳукмрон доираларининг социализмга нисбатан умумий синфий нафратга асосланиб Ғарбий Германия милитаристлари билан тил бириктиришдан иборат ҳозирги сиёсати, уларнинг тарихнинг шиддатли боришини тўхтатишга, Ғарбий Европа реакциясининг тинчлик ва демократия кучларига қарши қандайдир «муқаддас иттифоқ»ни тузишга интилаётганликлари Францияга ҳам, тинчликни мустаҳкамлаш ишига ҳам ҳеч бир яхшилик келтирмайди.

Франциянинг ҳозирги давлат арбоблари тарих сабоқларини унутаётганликлари. Франция немис-фашистлар оккупациясининг асоратидан, аввало Совет Иттифоқининг куч ва ғайрати туфайли озод қилинганлигини унутаётганликлари очиқ кўриниб турибди. Гарчи, баъзи француз сиёсатчиларининг ақли калталик қилса ҳам, лекин Франция халқи совет ва француз ватанпарварлари герман фашизмига қарши биргаликда курашганлигини, бу курашда тўкилган қонлар мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги традицион дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаганлигини унутмаганлигига шак-шубҳа йўқ.

Франция ва Ғарбий Германия ҳукмрон доираларининг ҳозирги ҳарбий тил бириктириши Германия сулҳ шартномасини тузиш ва шу асосда Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш йўли билан Европадаги вазиятни тубдан соғломлаштириш ниҳоят даражада зарур ва кечиктириб бўлмайдиган иш эканлигини яна бир марта таъкидламоқда. Шундай қилиш билан Германия Федератив Республикаси ҳукмрон доираларининг реваншчилик интилишлари йўлига мустаҳкам ғов солинган бўлур эди. Европадаги кескинликнинг хатарли ўчоғи тугатилган бўлур эди. Германия сулҳ шартномасини тузиш масаласини Совет ҳукумати барча манфаатдор давлатлар билан келишиб туриб ҳал қилишни истайди. Лекин Ғарб давлатлари иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларини тугатишга аввалгидек қаршилик кила берсалар, у ҳолда Совет Иттифоқининг ҳамда Европада хавфсизликни ва тинчликни таъминлаш позициясида турган бошқа давлатларнинг қандай оқибатларга сабаб бўлишини билган ҳолда Германия Демократик Республикаси билан сулҳ шартномаси тузишдан бошқа иложлари қолмайди.

Совет Иттифоқи шу нарсага аминдирки, халқларнинг тинчликка бўлган интилиши агрессив блоклар тузиш ва давлатлар ўртасида кескинликни кучайтиришдан иборат авантюристик сиёсатдан устун бўлиб чиқади ва ҳамма мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар ялпи тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлида тенг ҳуқуқли ҳамкорлик негизига қурилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, САНОАТ, ТРАНСПОРТ, ҚУРИЛИШ КОРХОНАЛАРИ ҲАМДА БОШҚА КОРХОНАЛАР ВА ХЎЖАЛИК ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАРИНИ ҚУРИШДА ВА РЕМОНТ ҚИЛИШДА ҚАТНАШУВИ ТЎҒРИСИДА» 1959 ЙИЛ 4 МАРТДАГИ ФАРМОНИНИНГ 3-МОДДАСИГА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Колхозлар, совхозлар, саноат, транспорт, қурилиш корхоналари ҳамда бошқа корхоналар ва хўжалик ташкилотларининг автомобиль йўлларини қуришда ва ремонт қилишда қатнашуви тўғрисида»ги 1959 йил 4 мартдаги Фармонининг 3-моддасига ўзгартишлар киритиб, бу модда қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«3. Совхозлар, саноат, транспорт, қурилиш корхоналари ҳамда қишлоқ ва шаҳарларда жойлашган бошқа корхоналар ва хўжалик ташкилотлари маҳаллий автомобиль йўлларини қуришда ва ремонт қилишда ўз рўйхатларида турган ҳар бир юк автомобили, трактор, қурилиш ва йўл механизмлари йилига тўрт кунлик иш нормасини бажариш йўли билан қатнашадилар. Лекин бу миқдор уларнинг асосий иш фаолияти йиллик ҳажмининг 0,2 процентидан кам бўлмаслиги керак.

Юк транспорти, қурилиш ва йўл механизмлари бўлмаган корхоналар ва хўжалик ташкилотлари автомобиль йўлларини қуришга ва ремонт қилишга ўзларининг асосий иш фаолияти йиллик ҳажмининг 0,2 проценти миқдорида ҳар йили пул маблағлари ажратиб берадилар.

Таъминот, мол сотувчи ва савдо ташкилотлари автомобиль йўлларини қуришга ва ремонт қилишга йиллик оборотнинг (бунга умумий овқатланиш бўйича қилинган оборот кирмайди) 0,02 проценти миқдорида ҳар йили пул маблағи ажратиб берадилар».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1962 йил 3 сентябрь
Тошкент шаҳри.

Тупроқшуносларнинг халқаро семинари

14-17 сентябрда Тошкентда Осиёдаги тупроқларни классификация ва картография қилиш масалаларига бағишланган биринчи халқаро семинари бўлиб ўтди. Семинарни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қишлоқ хўжалик масалалари билан шуғулланувчи ихтисослаштирилган муассасалари чақирди.

Семинарда Австралия, Афғонистон, Бразилия, Ҳиндистон, Эрон, Малайя Федерацияси, Америка Қўшма Штатлари, Франция, Цейлон тупроқшунос мутахассислари, БМТнинг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик масалалари бўйича комитетининг вакиллари, Москва, Ўрта Осиё Республикалари ва Қозоғистон илмий муассасаларининг атоқли мутахассислари қатнашдилар.

Семинарнинг асосий вазифаси Докучаев номли Бутуниттифоқ тупроқшунослик институтида тузилган Осиёнинг тупроқ картасини муҳокама қилишдан иборат бўлди. Бу карта яқин келажакда жаҳон тупроқ картасининг таркибий қисми бўлиб қолади. Осиё тупроқ картаси тўғрисида ана шу картанинг редакторларидан бири қишлоқ хўжалик фанлари доктори Е. В. Лобова (Москва) мароқли доклад қилди.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик министрлиги Тупроқшунослик институтининг ходимлари А. З. Генусов ва Н. В. Кимбергнинг Ўзбекистон тупроқ картаси ҳақидаги, шу институтнинг илмий ходими Б. В. Горбуновнинг Ўрта Осиёдаги суғориладиган тупроқлар ҳақидаги докладлари ҳам катта қизиқиш туғдирди.

Афғонистон, Ҳиндистон, Бирма, Эрон, Сурия ва бошқа давлатларнинг тупроқлари тўғрисида чет эллик олимларнинг ахборотлари ва докладлари ҳам тингланди.

18 сентябрда халқаро семинар қатнашчилари Ўзбекистон бўйлаб сафарга жўнаб кетдилар. Улар Мирзачўл ва республиканинг бир қанча жанубий районларидаги тупроқлар билан танишадилар, сўнгра Ашхободга борадилар. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Сиёсий ташкилотчиларга эътибор кучайтирилсин

Яқинда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бюроси Пискент район партия комитетининг сиёсий ташкилотчилар ишига раҳбарлиги тўғрисидаги ҳисоботини муҳокама қилди.

Обком бюроси шуни таъкидладики, Пискент район партия комитети сиёсий ташкилотчиларни танлаш ва уларни аҳоли яшайдиган жойларга бириктириб қўйишга юзаки муносабатда бўлган.

Область партия комитетининг хонадонларга партия-совет раҳбар ходимлари ва район активини бириктириб қўйиш ҳақидаги кўрсатмаси бажарилмади. Баъзи колхоз раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари бу катта ва муҳим ишда бевосита қатнашмаётирлар. Масалан, «Пискент» совхозининг директори Киселёв ва партия ташкилотининг секретари Қосимов, «Гулистон» колхозининг раиси Ҳайдаров ва партия ташкилотининг секретари Ҳайдаров, Калинин номли колхоз раиси Турғунов ва партия ташкилотининг секретари Мирқобилов ўртоқлар сиёсий ташкилотчи эмаслар.

Шу кунга қадар район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари сиёсий ташкилотчилар ишининг формаси, мазмуни ва методлари ҳақида бирорта ҳам семинар ўтказмаганлар. Район партия комитетининг бюроси шу масала юзасидан бирорта бошланғич партия ташкилотининг ҳисоботини тингламаган. Бошланғич партия ташкилотлари эса, ўз навбатида, ҳанузгача бирорта сиёсий ташкилотчининг ҳисоботини эшитмади.

Шу сабабли кўпгина сиёсий ташкилотчилар ҳали ишга киришмаганлар ва ишни нимадан бошлашни билмайдилар. Уларнинг айримлари ўз фаолиятларини кишиларни пахта йиғим-теримига жалб қилиш билан чегаралаб қўймоқдалар. Масалан, сиёсий ташкилотчи Ленин номли колхознинг бош бухгалтери ўртоқ Рисбоев ўзига бириктирилган уйларда бир марта ҳам бўлганича йўқ.

Райондаги сиёсий ташкилотчилар орасида хотин-қизлар жуда кам. 389 сиёсий ташкилотчи ичида атиги 18 хотин-қиз бор, холос.

Область партия бюроси Пискент район партия комитетининг эътиборини шу камчиликларга қаратди ва сиёсий ташкилотчиларнинг фаолиятига раҳбарликни тубдан яхшилаш вазифасини юклади.

ССРДА КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ РИВОЖЛАНИШИ

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ докладлари ва нутқларининг нашр этилиши

КПСС Марказий Комитети партия ва совет ходимларининг, ишлаб чиқариш бошқармалари ходимларининг, колхозлар ва совхозлар раҳбарлари ва мутахассисларининг истакларини бажо келтириб, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитетининг 1953 йилдаги сентябрь Пленумидан бошлаб қишлоқ хўжалик масалаларига доир докладлари ва нутқларини нашр этишга қарор қилди.

Бу материаллар ҳаммаси бўлиб беш томда нашр этилади. Бу томларга ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитетининг Пленумларидаги докладлари, қишлоқ хўжалик ходимларининг зона кенгашларидаги нутқлари, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш проблемаларига атаб, КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзган хатлари, қишлоқ хўжалик ходимлари билан қилган суҳбатлари, шунингдек СССР қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масаласи тўғрисида чет эл арбоблари билан қилган суҳбатлари киритилади.

Ҳозирги вақтда «СССРда коммунизм қурилиши ва қишлоқ хўжалигининг ривожланиши» деган ном остида докладлар ва нутқларнинг биринчи томи босилиб чиқди. Бу томга 1953 йил сентябрдан 1955 йил январга қадар қилинган докладлар, сўзланган нутқлар ва КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзилган хатлар киритилди. Биринчи томда қуйидагилар бор: КПСС Марказий Комитетининг Пленумида «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш чоралари тўғрисида» 1953 йил 3 сентябрда қилинган доклад; машина-трактор станциялари ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида 1954 йил 28 январда сўзланган нутқ — «Кадрлар ва техника — қишлоқ хўжалигини юксалтиришдаги ҳал қилувчи куч»; совхозлар ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида 1954 йил 5 февралда сўзланган нутқ — «Барча совхозларни намунали, юксак даромадли хўжаликларга айлантирайлик»; РСФСР қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида 1954 йил 15 февралда сўзланган нутқ — «Россия Федерацияси қишлоқ хўжалигининг хамма резервларини ишга солайлик»; Москва шаҳри ва Москва области комсомолларининг 1954 йил 22 февралдаги йиғилишида сўзланган нутқ — «Қўриқ ерлар ёшларни қаҳрамонликлар кўрсатишга чақиради»; КПСС Марказий Комитетининг Пленумида 1954 йил 23 февралда «Мамлакатда дон етиштиришни янада кўпайтириш тўғрисида ҳамда қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш ҳақида» қилинган доклад; Москва шаҳар Калинин сайлов округи сайловчиларининг йиғилишида 1954 йил 6 мартда сўзланган нутқдан — «Энг муҳим, биринчи навбатдаги вазифа»; СССР Олий Советининг сессиясида 1954 йил 26 апрелда сўзланган нутқдан — «Қишлоқ хўжалигини зўр куч билан юксалтириш учун бизда ҳамма нарса бор»; КПСС Марказий Комитетининг Пленумида 1954 йил 23 июнда сўзланган нутқ — «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг хамма тармоқларини юксалтириш учун зўр бериб курашайлик»; Сибирь қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида 1954 йил 11 июлда сўзланган нутқ — «Сибирь қишлоқ хўжалигининг имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланайлик»; Н. С. Хрушчевнинг инглиз олими ва жамоат арбоби Жон Бернал билан 1954 йил 25 сентябрда қилган суҳбати — «Қўриқ ерлар ўзлаштирилганлиги — совет экономикасини ривожлантиришга қўшилган катта ҳиссадир»; Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозоғистон ССР пахтачилик ходимларининг кенгашида 1954 йил 20 ноябрда Тошкентда сўзланган нутқ — «Пахта етиштиришни кўпайтириш — энг муҳим халқ хўжалик вазифасидир»; бинокорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида 1954 йил 7 декабрда сўзланган нутқдан — «Йўл ва қишлоқ қурилиши тўғрисида бир неча мулоҳазалар»; қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш учун боришни истаган Москва шаҳар комсомоллари ва ёшларининг йиғилишида 1955 йил 7 январда сўзланган нутқ — «Оқ йўл бўлсин, ёш ватанпарварлар!»; КПСС Марказий Комитетининг Пленумида 1955 йил 25 январда «Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисида» қилинган доклад.

Биринчи томда тўпланган материалларнинг кўпи биринчи марта босилаётган материаллардир. Булар орасида: МТС ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида 1954 йил 28 январда сўзланган нутқ; совхозлар ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида 1954 йил 5 февралда сўзланган нутқ; Россия Федерацияси қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида 1954 йил 15 февралда сўзланган нутқ ва бошқа материаллар бор.

КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзилган хатлар — «Дон проблемасини ҳал қилиш йўллари»; «Қозоғистонга қилинган сафар тўғрисида баъзи мулоҳазалар»; узоқ Шарққа ва Сахалинга қилинган сафар тўғрисида КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзилган хатдан олинган «Узоқ Шарқнинг битмас-туганмас бойликлари бор» деган парча биринчи марта эълон қилинмоқда.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг биринчи томда эълон қилинган докладлари ва нутқларида коммунизм қурилишининг ва социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг жуда муҳим масалалари қўйилган. Партия, совет кадрлари, қишлоқ хўжалик ходимлари бу томдан кўпгина назарий масалаларга, шунингдек коммунизм қуришни авж олдириш даврида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг актуал амалий масалаларига жавоблар топадилар. (ТАСС).

Сиз суратда кўриб турган бу қиз Оққўрғон районидаги «XXII партсъезд» колхозининг илғор теримчиси Муҳаббат Абдураимовадир. У мавсумда 16 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Суратда: Муҳаббат Абдураимова.

М. Шевелев фотоси.

ЯНГИ ЛАБОРАТОРИЯ

Чирчиқдаги Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатида ишлаб чиқарилаётган ҳамма металл маҳсулотлар шу ернинг ўзида қатъий контролдан ўтказилади. Тоғ-руда конларида қўлланиш учун чиқарилаётган металлар комбинатга келтирилаётган гранит тошларни пармалаб синаб кўрилади. Лекин баъзан гранит тошлар вақтида келтирилмас, натижада анча қийинчилик туғилади. Энди комбинатга гранит тош келтириш тўхтади.

Яқинда комбинатда ишчи ва инженер-техникларнинг кучи билан янги участка — пармалаш-тажриба лабораторияси ишга туширилди. Энди тоғ-руда конларида пармалаш учун қўлланиладиган мураккаб металл маҳсулотлар ана шу лабораторияда бевосита синовдан ўтказилмоқда.

Т. ЎРУНОВ,
Комбинат хизматчиси, «Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ДАЛАДА ОШХОНА

Пискент. (Ўз мухбиримиздан). Район матлубот жамияти қошидаги умумий овқатланиш бўлими пахта йиғим-терими даврида теримчиларга қулайлик туғдириш мақсадида колхоз-совхозларда иссиқ овқат қилиб сота бошлади. «Пискент» совхозининг Оқтепа, Дўнгқўрғон қишлоқларида ҳамда совхознинг 1-бўлимида, Хрушчев номли колхознинг 2-участкасида умумий овқатланишнинг кўчма ошхоналари ишлай бошлади. Колхоз ва совхозларда ишлаб турган теримчилар бундан беҳад хурсанд бўлмоқдалар. Умумий овқатланиш бўлими томонидан ташкил қилинган бу кўчма ошхоналар терим даврида кўпгина ишчи кучларини тежаш имконини бериб гина қолмай, шу билан бирга теримчиларни мазали ва арзон баҳо иссиқ овқат билан таъминламоқда.

800 минг метр газлама

Тошкент тўқимачилик комбинати иккинчи фабрикасининг тўқимачилари йил бошидан бери топшириқдан ташқари 600 минг метр сурп ишлаб чиқардилар. Бу миқдордаги газлама хотин-қизлар учун икки юз минг кўйлак тикишга етади.

Фабрика коллективи биринчи бўлиб Октябрь олди меҳнат вахтасида туриб ишлай бошлади ва ҳозир комбинатда мусобақа пешқадами бўлиб қолди. Мастер ёрдамчиларидан Григорий Петрин, Рустам Абдурахмонов ва Василий Животовлар бошлиқ илғор бригадалар ҳар бир станокдан соатига 1965 йил учун мўлжаллanганига нисбатан 8 сантиметрдан 30 сантиметргача кўпроқ сурп олмоқдалар. Келажак разведкачилари бундай муваффақиятга машина-ускуналарнинг иш унумини кескин суратда ошириш ва меҳнатнинг жадал усулларини кенг жорий қилиш туфайли эришдилар.

Тўқимачилар ўз тажрибаларини мусобақадош дўстларига ўргатмоқдалар. Фабрика цехларида ташкил этилган илғор тажриба мактабларида етти йилликнинг тўртинчи йилида 500 тўқимачи новаторларнинг тажрибасини ўрганмоқда.

Фабрика коллективи умумхалқ байрами — Октябрь 45 йиллиги шарафига йил охиригача мамлакатга қўшимча суратда 800 минг метр сурп бериш мажбуриятини олди. Тўқимачиларнинг ташаббусига комбинатнинг минглаб ишчилари қўшилди. (ЎзТАГ).

Йиллик план бажарилди

Кеча редакциямизга хушхабар келди. Улуғ Октябрнинг 45 йиллиги байрамини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани кучайтирган Юқори Чирчиқ районидаги «III интернационал» колхозининг аъзолари катта муваффақиятни қўлга киритдилар.

Колхозда давлатга гўшт сотиш плани муддатидан илгари 101,2 процент бажарилди. 590 центнер ўрнига 596,7 центнер гўшт етказиб берилди.

Шунингдек колхоз аъзолари қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари бўйича ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ҳам ошириб бажардилар. Дон сотиш плани 120,7 процент, полиз экинлари маҳсулотлари 101,7, картошка 113, мева 592, жун 103, тухум 113,3, пилла 108,2, пичан 100, силос бостириш 102,8, дағал хашак тайёрлаш 100,2 процент бажарилди.

Колхоз аъзолари давлатга пахта сотиш планини 20 октябргача, зиммага олинган мажбуриятни эса 7 ноябргача бажариш учун бутун куч ва ички имкониятларни сафарбар этмоқдалар.

Давлатга қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотиш қизғин давом этяпти.

34 МИНГ СЎМ ФОЙДА

Янгиердаги темир-бетон заводи коллективи зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилган. Корхона ишчилари шаҳарда, шунингдек янги ўзлаштирилаётган ерларда қад кўтараётган бинолар учун турли хил темир-бетон буюмлари ва конструкциялари етказиб беришлари керак. Буни яхши тушунган коллектив ички резервларни қидириб топиш ва улардан фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқда. Айниқса, ишлаб чиқариш новаторлари бунга катта ҳисса қўшмоқдалар. Ҳозир корхонада ўнлаб рационализатор ва ихтирочилар ишлаб чиқаришнинг кемтик жойларини такомиллаштириш устида ижодий изланиш олиб боришяпти.

Слесарь В. Синицин, бош механик В. Артес, устахона бошлиғи Д. Тухфатуллин ўртоқлар ажойиб мослама яратдилар. Улар бир ўзи 8-10 кишининг ишини қиладиган механизациялашган белкурак ихтиро қилдилар. Бу белкурак ҳар йили 40 минг тонна цементни бетон қориштирувчи агрегатга узатиб беради. Уни бир киши бошқаради. Илгари эса шу ишда ўнга яқин киши банд эди. Бу таклиф ҳар йили 4 минг сўмга яқин маблағ тежайди.

Корхона янгилик изловчилари шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида ўндан ортиқ таклифларни ишлаб чиқаришга жорий қилдилар. Шулар эвазига коллектив 34 минг сўмдан кўпроқ фойда кўрди.

Р. КУЧАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

250 ТОННА ПАХТА ТАШИЙМАН

Мен бир неча йилдан буён колхозда шофер бўлиб ишлаяпман. Ўтган йили Абдулҳай Мамажонов бошлиқ бригадада хизмат қилдим. Мавсум охиригача шу бригаданинг 150 тонна пахтасини тайёрлов пунктига етказиб бердим. Бу йил яна шу бригадада ишлаяпман. Бригада аъзоларининг бу йилги мажбурияти чакки эмас. Улар 177 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23 ўрнига 30 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашни кун сайин қизитмоқдалар.

Умумхалқ курашида мен ҳам бўш келмаяпман. Тайёрланган пахтани кечиктирмай тайёрлов пунктига етказиб турибман. Бу ерда шуни айтмоқчиман, айрим шоферлар хирмонга машинасини олиб келгач, унга пахта ортилиб бўлгунча бир четда дам олиб ўтиришади. Ахир бу, Надежда Григорьевна Заглада айтганидек, инсофсизлик эмасми?! Ҳа, худди шундай.

Мен хирмонга келдимми, у ердагиларга дарҳол қараша бошлайман. Ўзимни четга тортмайман. Қанор тўлдиришаман, машинага ортишаман.

Бу йил бригаданинг 250 тонна пахтасини ташишга аҳд қилдим. Шу кунларда тайёрлов пунктига 5-7 тоннадан «оқ олтин» ташияпман.

Муҳитдин ЭРГАШБОЕВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги Красин номли колхоз шофери.

ЯХШИ ТАШАББУС ВА ЯХШИ НАТИЖА

Бўка. (Ўз мухбиримиздан). Райондаги Қорақўйли қишлоқ советининг раиси ўртоқ Бибинур Зокирова ташаббуси билан бу йил «Ленинизм» колхозининг 30 гектар ерига қишлоқ совети ходимлари маккажўхори эккан эдилар. Улар бўш вақтларида ғайрат билан ишлаб маккажўхорини ўз вақтида яхши парвариш қилдилар. Шунинг учун макка яхши ривожланиб ўсди. Дон учун экилган 18 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Маккажўхори серҳосил бўлгани учун ҳар гектар ердан 65 центнердан дон, силос учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 890 центнердан кўкпоя йиғиб олдилар. Колхоз правлениеси ва колхозчилар қишлоқ совети хизматчиларининг бу ишларидан беҳад миннатдор бўлдилар.

Қисқа сатрларда

* Янгийўл шаҳрида **янги болалар касалхонаси** қурилиб фойдаланишга топширилди. Икки қаватлик бу касалхона биносига болалар консультация-поликлиникаси, ўнлаб кабинетлар жойлашган. Касалхона бўлимида 55 койка бор.

И. Норматов.

* Тошкент тўқимачилик комбинатини Қуйлиқ посёлкаси билан боғловчи янги **автобус маршрути** очилди.

Т. Солнев.

* Ўзбекистон Давлат нашриёти яқинда ветеринария мутахассислари ва чорвачилик ходимлари учун **«Чорва молларининг асосий касалликлари»** деган китобни нашр этди.

Э. Шарипов.

* Тўйтепа — Алимкент йўлидан **Киров номли совхоз марказигача бўлган 10 километрлик масофа асфальтланди.** Бу йўл Кучлик станцияси, Ёмғирчи қишлоғи ва Корейс посёлкаси аҳолисига қулайлик туғдирди.

Н. Тўфонов.

* Билимни турмуш билан мустаҳкам боғлаш мақсадида **Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми «Малик» тажриба хўжалигига кўчиб чиқди.** Машғулотлар совхоз территориясида олиб борилмоқда.

С. Тўлқинов.

* **Оржоникидзе районидаги Оқуй кўчасида** харидорлар ўзига-ўзи хизмат қилувчи озиқ-овқат ва саноат моллари магазини очилди.

Шунингдек, шу райондаги «Ленинград» колхозида ҳам катта сельмаг қурилиб, ишга туширилди.

И. Рустамов,
А. Қорахўжаев.

* Калинин районидаги «Ўзбекистон» колхозининг қиёфаси кўркамлашиб бормоқда. Колхознинг Юнусобод участкасида бу йил ёзги **кинотеатр** ишга туширилган эди. Ҳозир Ватутин участкасида ҳам шундай кинотеатр барпо қилинаётир.

З. Каримов.

* **Янгиердаги 2-совхозда теплица қурилди.** Буғ билан иситиладиган бу теплицада қиш вақтида кўп миқдорда помидор, карам, бодринг етиштирилади.

Г. Юсупов.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

КАМЧИЛИКЛАР ХАС-ПЎШЛАНДИ

«Дружба» совхози коммунистларининг йиғилишида партия ташкилотининг секретари ўртоқ Т. Одилхонов партия комитетининг бир йиллик иши ҳақида ҳисобот берди.

— Совхоз меҳнаткашлари, — деди нотиқ, — ўтган йили давлатга пахта, пилла топшириш планини муваффақиятли бажардилар. Бу йил эса пландаги 1450 ўрнига 1650 гектар ерга чигит экиб тўла ундириб олдилар. Совхоз пахтакорлари бу йил она-Ватанга 2050 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар.

Аммо ўтган йили бир центнер пахтанинг таннархи 31 сўм 19 тийинга тушгани ачинарли ҳолдир.

Совхоз гўшт топшириш планини бажараолмади. Шу сингари камчиликлар юз бергани сабабли совхоз ўтган йили давлатга 106 минг 200 сўм зарар келтирди. Совхознинг бундай аҳволга тушиб қолишига партия ташкилотининг омма орасида сиёсий-тарбиявий ишларни кўнгилдагидек ташкил этмаганлиги сабаб бўлди. Партия комитети посёлка Совети, комсомол, касаба союз ташкилотларига раҳбарликни жуда суст олиб борди.

— Хотин-қизлар катта куч ҳисобланади, — дейди музокарага чиққан ўртоқ Обидова, — лекин бу муҳим иш билан партия ташкилоти ва совхоз раҳбарлари етарли шуғулланмаётирлар. Ҳар бир бўлимда болалар боғчаси бўлиши керак. Бироқ боғча фақат марказий бўлимда бор, холос. Бу ҳам тўлиқ ремонтдан чиқарилмаган. Шунинг натижасида пахта йиғим-теримига хотин-қизлар тўлиқ қатнашаолмаётирлар. Бу ҳақда биз совхоз директори Ҳайдаров, партия ташкилотининг секретари Одилхонов ўртоқларга бир неча марта айтдик. Бироқ талабимиз ҳалигача бажарилгани йўқ. Хотин-қизлардан раҳбарлик лавозимларига кўтариш каби муҳим иш билан совхоз раҳбарлари мутлақо қизиқмайдилар.

— Бўлимимиз пахтакорлари ўтган йили пахта топшириш планини 150 процент қилиб бажардилар, — дейди 4-бўлим аграноми ўртоқ Х. Сангилов. — Ҳозирги кунда ҳам пахта йиғим-теримини қизитиб, ҳар куни 2 процент миқдорида пахта топширмоқдамиз. Йиллик пахта топшириш планини 15 октябргача бажарамиз.

Сўзга чиққан коммунистлар партия ташкилоти ишидаги камчиликларни танқид ва ўз-ўзини танқид остига олишлари керак эди. Лекин 3-бўлим бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ А. Абдураҳмоновнинг сўзи коммунистларни қаноатлантирмади. Ўртоқ Одилхонов докладида совхоз бош инженери ўртоқ Тарасовнинг механизацияга етарли эътибор бермаётганлиги, запас қисмлар айрим жойларда қаровсиз ётгани тўғри танқид қилинди. Ўртоқ Абдураҳмонов бўлса совхознинг бош инженери, директори ва бошқа раҳбарларни «кўп иш» қилаяптилар, — дейди. Ишдаги камчиликларни «тузатамиз, бажарамиз»дан бошқа ҳеч нарса демади.

Совхозда 5 та бўлим бор. Партия йиғилишида бўлим бошқарувчиларидан бирортаси музокарага қатнашмади. Улар ўз иш фаолиятларидаги ютуқ ва камчиликларни айтиб беришлари керак эди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида танқид ва ўз-ўзини танқид кам бўлганлиги биринчи галда ҳисобот доклади паст савияда ёзилганлигини кўрсатди. Шунинг учун партия ташкилотининг фаолияти танқид ва ўз-ўзини танқид асосида анализ қилинмаганлигига, муҳим хўжалик ва партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар четлаб ўтилганлиги натижасида йиғилиш қизиқарли ўтмади.

Йиғилишда партия комитети ва партия контроль комиссиясининг янги состави сайланди.

Х. БОЙМАТОВ.

Чет элларда нима гап

ЖАҲОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ ОВОЗИ

ОТТАВА, 19 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда хотин-қизларнинг халқаро конференцияси ўз ишини тамомлади. «Канада хотин-қизларининг овози» ташкилотининг ташаббуси билан чақирилган бу конференция халқаро ҳамкорлик йили ўтказиш кераклигини айтди. Конференция қатнашчилари батамом ва ёппасига қуролсизланиш йўли билан тинчликка эришиш мумкин, деган фикрга келдилар ҳамда ядро қуроли синовларини таъқиқлаш тўғрисида дарҳол битим тузишни ва химия ҳамда бактериология уруши воситаларидан фойдаланишни таъқиқлашни якдиллик билан талаб қилдилар. Конференция хотин-қизларнинг тинчлик ва ҳамжиҳатлик учун курашини активлаштиришга, шунингдек жаҳондаги турли мамлакатларнинг хотин-қизлари ўртасида алоқаларни мустаҳкамлашга қаратилган чора ва тадбирларни ишлаб чиқди.

АҚШда „Тирос—6“ метеорологик йўлдоши учирилди

НЬЮ-ЙОРК, 18 сентябрь. (ТАСС). Қўшма Штатлар бугун «Тирос—6» метеорологик йўлдошини орбитага чиқарди. Америка телеграф агентлигининг хабар беришича, йўлдошнинг асосий вазифаси: об-ҳаво маълумотларини тайёрлаш учун информация, шунингдек Ер устида булутларнинг тақсимланиши ҳақида маълумотлар бериб туришдан иборатдир.

КУБА ДУШМАНЛАРИ ТИНЧИМАЁТИР

ВАШИНГТОН, 18 сентябрь. ТАСС мухбири **В. Вашедченко** хабар беради:

Вашингтонда Кубага қарши кампания тўхтовсиз давом этмоқда. Баъзи конгрессменлар ва сиёсий арбоблар бу кампанияда ҳали ҳам етакчилик ролини ўйнамоқдалар. Куба душманлари блокада ва ҳарбий интервенция қилиш планларини тузиш билангина чекланмай, бу йўлда амалий чора ва тадбирларни ҳам кўрмоқдалар.

Сенат ташқи ишлар комиссияси ва қуролли кучлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиясининг кеча қўшма мажлиси бўлди. Давлат секретари Дин Раск ва мудофаа министри ёрдамчисининг ўринбосари Уильям Банди Америка ҳукуматининг Кубага нисбатан тузган планларини сенаторларга айтиб бердилар. Матбуот хабарларида айтилишича, мажлисда сенаторлар Китинг ва Бушнинг президент Кеннедига Кубага нисбатан «қатъий чоралар» кўриш, шу жумладан қуролли кучлардан ҳам фойдаланиш ҳуқуқини бериш тўғрисидаги резолюция лойиҳаси муҳокама қилинди.

Кубага қарши резолюциялар сенатда муҳокама қилиниш билан бир вақтда, кеча вакиллар палатасининг ташқи ишлар комиссиясида ҳам муҳокама қилина бошлади ва бу муҳокама бугун ҳам давом қилди.

Кейинги вақтларда Кубага қарши шундай чоралар ҳам амалга оширилмоқдаки, бу чораларга агрессия қилишга кўрилаётган тайёргарлик, дейишдан бошқача баҳо бериб бўлмайди. Ассошиэйтед Пресс агентлиги Американинг Гуантанамодаги базасидан хабар беради: АҚШнинг ҳарбий-ҳаво ва ҳарбий-денгиз кучлари Кубанинг бутун денгиз чегарасини ҳозирги вақтда синчиклаб «кузатиб» турибди. Радар ускуналари ўрнатилган самолётлар ҳар кун Флоридадаги аэродромлардан парвоз қилиб, Куба томонга учиб бормоқда ва Кубанинг бутун территориясини синчиклаб кузатмоқда.

Америка матбуотининг хабарида айтилишича, «Патрик» ҳарбий-ҳаво базасида, Флориданинг атлантика соҳилида жойлашган «У-2» самолётлари ҳам Куба территорияси тепасида жосуслик қилиш ишларини бажармоқда.

Пентагон Куба соҳилларида ва унинг денгиз йўлларида ўзининг ҳарбий кучларини кўз-кўз қилиш билан бирга, кубалик контрреволюционерларни Америка қуролли кучлари сафига ҳам зўр бериб қабул қилмоқда. Майамида кубалик контрреволюционерларни АҚШ армиясига қабул қиладиган махсус пункт тузилди. Бу эса, бир марта калтак еган шу контрреволюционерлар сафида жонланиш бошланишига сабаб бўлди. Улар яна қўлга қурол олиб, тағин Кубага бостириб кирамиз, деб бақирмоқдалар.

Туркиянинг Измир шаҳрида 31-халқаро ярмарка очилди. Бу ерга келувчилар совет Павильонида совет халқининг ютуқлари билан кенг танишмоқдалар. Суратда: ярмаркадаги совет павильони.

Н. Кудряшов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ХАЛҚ ТЕАТРЛАРИ РЕЖИССЁРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Яқинда Ўзбекистон ССР театр жамияти уйида республика театр жамияти правлениеси, маданият министрлиги ҳамда касаба союзлари Совети томонидан уюштирилган халқ талантларининг биринчи семинари иш бошлади.

15 кун давом этадиган ўқув-семинар программасига биноан тингловчиларга театр санъатининг кўзга кўринган вакиллари, республикада хизмат кўрсатган режиссёрлар, актёрлар, санъаткорлар режиссёрлик санъати, актёрлик маҳорати, спектаклни саҳналаштириш, саҳна декорацияси, овоз, грим, ёритиш, саҳна механизацияси масалалари юзасидан лекциялар ўқийдилар, суҳбатлар ўтказадилар.

Шунингдек семинар тингловчилари пойтахтдаги йирик театрларда, телестудияда, грамзапись студиясида бўладилар, атоқли драматурглар, композиторлар, рассомлар билан ижодий мунозаралар ўтказадилар.

Семинар тингловчилари Тошкентдаги Охунбобоев номли шаҳар маданият уйидаги халқ театри олиб бораётган ижодий ишлар ва А. С. Пушкиннинг «Тош меҳмон» асарининг саҳналаштирилиши билан яқиндан танишадилар.

А. ЮСУПОВ.

„Ўзбекистон яшна, камол топ“

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг маданият уйида ташкил этилган бадиий ҳаваскорлар тўгараги қисқа вақт ичида халқ ашула ва рақс ансамбли даражасига ўсиб чиқди.

Ҳозир ансамблда қатнашаётган колхозчи йигит-қизларнинг сони 50 кишидан зиёддир.

Композитор Нишонов раҳбарлигида чинакам санъат мактабига айланиб бораётган бу коллектив ўтган уч-тўрт ой давомида колхоз дала шийпонларида, қовун сайилларида, шунингдек оммавий концертларда ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Шу кунларда бу ёш ижодий коллектив «Ўзбекистон яшна, камол топ» номли катта программада икки қисмдан иборат концерт номерлари тайёрламоқда. Бу концертнинг республикамиз пойтахти-Тошкент ҳамда Москва меҳнаткашлари учун ҳам манзур қилиш кўзда тутилиб жиддий тайёргарлик кўрилмоқда.

Т. УМАРОВ.

Канада журналистлари Ўзбекистонда

СССР Журналистлар союзи правлениесининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Канада журналистларининг делегацияси Тошкентга келди. Делегация аъзолари орасида Торонтода чиқадиган «Телеграмм» газетаси парламент бюросининг раҳбари Питер Демпсон (делегация бошлиғи), «Торонто стар» газетасининг Лондондаги мухбири Роберт Нильсон, Жанубий информация агентлигининг Оттавадаги мухбири Дональд Макгилври, «Реджина Лидер — пост» газетасининг Оттавадаги мухбири Роберт Мун бор.

Тошкент аэродромида канадалик меҳмонларни Ўзбекистон Журналистлар союзининг раҳбарлари кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

Пойтахтимиздаги Давлат санъат музейида Совет санъати бўлими очилди. Унда рассомларимизнинг турли темаларда ижод қилган рангба-ранг асарларини учратиш мумкин. Суратда: музейнинг виставка залида тамошабинлар рассом Е. Д. Горовихнинг «Тунги сменада» асарини томоша қилмоқдалар.

В. Комлев фотоси.

Тошкентда ўтадиган Боку кунлари олдидан

ПАРКДА ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Тошкентдаги Ленин комсомоли номли парк озарбайжонлик қадрдон дўстларни кенг қучоқ очиб кутмоқда. Пойтахтимизда эртага бошланадиган «Боку куни» муносабати билан парк байрам тусини олаётир. Дўстлик байрами куни кундуз соат 12 да бу ерга Озарбайжон ССР байроқларини кўтариб олган мотоциклчилар кириб келадилар. Эстафетачиларни фахрий эскорт кутиб олади. Улар олиб келган дўстлик вимпели парк флагштокига ўрнатилади.

«Боку куни» муносабати билан бу ерда Озарбайжон пойтахтининг ўтмиши ва ҳозирги ҳаётини кўрсатувчи фотовиставка ташкил қилинди. Фотосуратлар Боку меҳнаткашларининг етти йиллик план топшириқларини бажариш йўлидаги кураши, саноат корхоналарининг илғорлари, фан ва маданият арбоблари ҳақида ҳикоя қилади. Паркнинг ўқиш залида, кинолекторийда Озарбайжон пойтахти меҳнаткашларининг коммунизм қурилишидаги иштироки ҳақида суҳбат ўтказилади. Яшил театр ва ёзлик эстрада саҳналарида бокулик меҳмонлар билан пойтахтимиз меҳнаткашлари вакиллари учрашадилар. Ўзбек шоирлари озарбайжонлик қаламкашларининг асарларидан парчалар ўқиб берадилар. Шундан сўнг бадиий ҳаваскорлик коллективлари, профессионал артистлар ва Озарбайжондан келган санъат усталари ижросида концерт кўрсатилади.

Паркнинг аллеяларидаги киоскаларда, стол ва палаткаларда Озарбайжон ёзувчиларининг китоблари сотилади. Паркка келган тамошабинлар ҳар хил сувинерлар — значоклар, рўмолча, халқ усталарининг буюмлари ва бошқаларни ҳамда Озарбайжон ашулалари ёзилган пластинкаларни сотиб олишлари мумкин. Паркнинг «Жонли хат» студиясида хоҳлаганлар Бокуга хат юборишлари мумкин. Буфет, ошхона ва ресторанлар Озарбайжон миллий таомлари билан савдо қилади.

Кечқурун паркнинг ёзлик театрида дўстлик кечаси очилади. Бу кечага катта интернационал концерт уланиб кетади.

Кечанинг сўнгида бокулик меҳмонлар катерда мовий кўл бўйлаб дўстлик рейсида сайр қиладилар. Тошкент ва Боку меҳнаткашларининг дўстлик кечаси салют ва катта мушакбозлик билан тугайди.

ЭКРАНЛАРДА ОЗАРБАЙЖОН ФИЛЬМЛАРИ

22 ва 23 сентябрь кунлари пойтахтимиз кинотеатрларида қардош Озарбайжон ҳақидаги фильмлар намойиш қилинади. Тошкентнинг Навоий номли ва «Ватан» кинотеатрларида «Боку куни» байрамига бағишлаб кинофильмлар репертуари тузиб чиқилди. Репертуарда «Бизнинг Озарбайжон», «Каспий нефтчилари ҳақида қисса», «Совет Озарбайжони» каби ҳужжатли-хроникаль фильмлар ва Боку киностудияси ишлаб чиқарган «Севги афсонаси», «Кўрўғли» бадиий фильмлари бор.

Тошкентдаги Навоий номли халқ кутубхонаси дўстлик байрамига бағишлаб катта китоб виставкаси ташкил этди. Бу виставкага Озарбайжон ёзувчиларининг китоблари қўйилган.

Шунингдек, Тарих музейи илмий ходимлари қардош республика меҳнаткашларининг тарихи ва совет халқлари оиласидаги ҳозирги ҳаётини кўрсатувчи катта виставка тайёрлади. Экспозициялар Озарбайжон халқининг фан, маданият, саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳасида қўлга киритган улкан ютуқларини акс эттиради. Виставка фотосуратлари ўзбек ва озарбайжон халқлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстлик алоқаларини кўрсатади.

ИККИ ШЕЪР

ИЛҲОМ ПАРИСИГА

Қай кун эди қалам бериб — ёз! деганинг,
Баҳор ишқин дилга солиб бир қарашда.
Баҳор сени чиройингга нисор бўлсин
Тенгинг борми назокатда — кўзу-қошда?
Қалам ўша қалам қошинг адосидек
Ҳар сўзда бир қоғоз бетин қоралайди.
Ҳар боқишинг умримга бир умр қўшиб,
Хаёлингдан сочимга оқ оралайди...
Сен — ёз! дейсан, жоним кулиб ҳеч парвосиз
Ҳали боқиб юзларингга тўйганим йўқ.
Тонг елидек этагингни ўйнаб қучиб,
Мен кўйингда кезмакликни кўйганим йўқ.
Ёзиш бўлса бир эмас минг достоним сен
Аввал юрак уришларинг уқиб олай.
Жон ўйновчи сўзларингга сўз топмакка,
Кўзларингни имлосини ўқиб олай...

КЎНГЛИНГ ЁШ БЎЛГАЧ...

Кексалик гап эмас, кўнглинг ёш бўлгач,
Ёшларга улфатсан ҳамиша, ҳар вақт.
Юракда ғайратинг тошиб қуйма, са
Кексалик юкига чидаш берсанг бахт.
Сен — ёшсан, соч-соқол оқин ўйлама,
Кўнглингдан ёшликни яша, тўғриси.
Юзларинг ажиндан сўлиб сарғайса
Ўкинма, кексалик — чирой ўғриси.

Толиб ЙЎЛДОШ.

Бахтли болалик.

В. Салов фотоэтюди.

СПОРТГА ЭЪТИБОР—СИҲАТГА ЭЪТИБОР

Область IX спартакиадаси ўтказиш ва Ўзбекистон XII спартакиадасига спорт делегациясини тайёрлаш тўғрисида

Сиҳат-саломатлик, унумли меҳнат гарови — физкультура ва спортни янада ривожлантириш ва Тошкент область спорт делегациясини Ўзбекистоннинг XII спартакиадаси ва СССР халқлари III спартакиадасига тайёрлаш мақсадида область партия комитети ва область ижроия комитети махсус қарор қабул қилдилар.

Қарорда 1963 йил 5—10 майда Тошкент шаҳрида область IX спартакиадаси ўтказиш кўрсатилган. Шу муносабат билан спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи область Советига область IX спартакиадасининг тартибини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш юклатилди.

Область спартакиадасида 1 ва 2-ўринларни олган коллективларни мукофотлаш учун меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг мукофотлари, 1-3-ўринларни олган мусобақа қатнашчилари учун эса эсдалик жетонлар таъсис этилади. Область спартакиадаси олдидан фабрика, заводлар, колхоз ва совхозлар, муассаса ва ўқув юртлари ҳамда шаҳар ва район спартакиадалари ўтказилади.

Шаҳар, район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари меҳнаткашлар ва айниқса, ёшлар ўртасида физкультура, спорт ишларини янада яхшилаш соҳасида КПСС XXII съезди белгилаган қарорларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган амалий тадбирлар устидан назорат қилиб боришлари керак; район, шаҳар спартакиадалари ва область спартакиадасида қатнашувчи терма командаларни мусобақаларга тайёрлашлари ҳамда спорт иншоотларини бу мусобақаларга тахт қилиб қўйишлари лозим.

Спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи область Совети, область комсомол комитети ва касаба союзлари совети спартакиаданинг ҳамма босқичларини уюшқоқлик билан ўтказишлари, бу мусобақаларга ёшларни оммавий жалб қилишга эришишлари лозим. Мусобақаларда янги ГТО значкистлари, разрядли спортчилар ва СССР спорт мастерлари тайёрлаш лозим.

1963 йил июнь ойида Ўзбекистон XII спартакиадаси бўлади. Бу спартакиадага Тошкент областидан 300 кишилик спорт делегацияси қатнашади. Шу муносабат билан спорт ташкилотлари ва жамиятлари союзи область Совети, область касаба союз ва комсомол комитетлари, халқ маорифи бўлими спортнинг ҳамма турлари бўйича терма командалар тайёрлашлари керак. ЎзССР XII спартакиадасига тайёргарлик олдидан 1963 йил апрель, май ойида ўқув-тренировка йиғинлари ўтказишга рухсат берилди. Область касаба союзлари совети, область, комсомол комитети шу вақт ичида спортчиларни пионер лагерларида жойлаштириш масаласини ҳал қилишлари керак.

Область маориф ва план бўлимлари 1963 йил бюджети лойиҳасида ЎзССР XII спартакиадасида қатнашишга тайёргарлик кўриш учун махсус спорт жиҳоз ва инвентарлари олишга 20 минг сўм ажратадилар.

Область IX спартакиадасига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ҳамда республика спартакиадасида спорт делегацияси билан қатнашишга раҳбарлик қилиш учун ташкилий комитет тузилди.

Безорига шафқат йўқ

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Жиноятнинг катта кичиги бўлмайди. Жамоат тартибини бузиш, ахлоқсизлик ва тартиб-қоидага бўйсунмаслик ҳам жиноят. Жамоат тартибини бузувчи безориларга ҳеч қандай шафқат бўлмаслиги керак.

Шундай ёшларимиз борки, улар ўзларига зеб бериб қуруқ олифтачиликка муккасидан кетишган. На одобни билишади, на тартиб-қоидага бўйсунишади. Ҳаддан ортиқ «маданиятли» бўлиб кўринган бундай шахслар ҳар қандай кишининг ғашини келтиради. Баъзи ёшлар эса ичкиликка берилишган. Мастлик туфайли оғир жиноятлар қилиб қўйишади. Айримлари бўлса ашаддий безори.

Узоққа бориб ўтирмаймиз. Мана, ўз орамизда ишлаб келган З. Ҳамидуллаевнинг қилмишини олиб кўрайлик. У ҳали ёш. Техникумни битиргач бу ерга ишга келганди. Ичкилик уни қонли жиноят йўлига олиб кирди.

Зиёдулла шу йилнинг 15 август куни маст ҳолда танца майдонига келади. Бу ерда таниш қиз Н. ни учратади. Танцадан сўнг уни кузатиб қўйишни айтади. Кўчада қизга тегажоқлик қилади. Ниҳоят, Зиёдулла унинг номусига тажовуз қилмоқчи бўлади. Қиз қаттиқ қаршилик кўрсатгач, у ўз ниятига эришаолмай, қизга пичоқ уриб йиқитади. Шундан сўнг ҳимоясиз бемажол қизнинг яна бир неча ерига пичоқ санчади, қаттиқ ярадор қилади...

Кишиларни тарбиялашда коллектив зўр куч, унинг таъсири катта. Ҳамидуллаевнинг шундай кўчага кириб қолганига биз ҳам айбдормиз. У комсомол аъзоси эди. Унинг бу қилмиши бутун коллектив шаънига доғ туширди. Агар Зиёдулланинг ўртоқлари ёки ётоқхонада бирга яшовчи кишилар унинг маст юрганини кўрган заҳоти қаттиқ назорат қилишганда эди, жиноятнинг олдини олиш мумкин эди.

Коллективимиз орасида ана шундай безориларга ўрин бўлмаслиги керак. Ҳамидуллаев қилмишига яраша қонуний жазоланишини истаймиз.

Биз шу муносабат билан безориларга қарши курашни кучайтириш билан боғлиқ бўлган баъзи масалаларга тўхталиб ўтмоқчимиз. Минг афсуски, жамоат тартибини бузувчилар ҳали ҳам учраб туради. Кўчада кинотеатр ва паркларда, транспортда ҳамда жамоат тўпланадиган бошқа жойларда жамоат қоидаларини менсимайдиган, текканга тегиб, тегмаганга кессак отишга одатланиб қолган бебошларга дуч келасиз. Баъзан совуқ қурол билан ҳужум қиладиган бандитлар ҳам учрайди.

Милиция ходимлари ана шундай рецидивистларга, жамоат тинчлигини бузувчи безориларга, умуман, жиноятчиларга қарши кескин кураш олиб бормоқдалар. Лекин бу курашдан жамоатчилик ҳам четда турмаслиги лозим. Милицияга ёрдам бериш — ҳар кимнинг гражданлик бурчи.

Партия ва ҳукуматимиз жамоат хавфсизлигини муҳофаза қилишга катта эътибор бермоқда. Милиция ва кўнгилли халқ дружиначиларининг ҳуқуқларини кенгайтириш, хизмат бурчларини ўташ учун зарур шароитлар яратиб бериш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилаётир. Хизмат бурчини ўтаб турган милиция ходими ёки халқ дружиначиларига итоат қилмаслик, уларга қаршилик кўрсатиш, обрўсизлантириш, ёки қўрқитиш, ёхуд ҳужум қилганлик учун жиноий жавобгарликни ошириш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинди. Бундан ташқари безориларга, жиноятчиларга қарши курашни кучайтириш ҳақида бир неча фармонлар чиқарилди.

Лекин айрим ўғри тўкинхўр ва безори—муттаҳамларга қарши курашаётган милиция ходимларига янада каттароқ имкониятлар яратиб бериш керак деб ҳисоблаймиз. Шуниси ачинарлики, бирон ўғри ёки безори милиция ходими ёки дружиначига ҳужум қилиши, қўл кўтариши мумкин эди, аммо хизмат бурчини бажараётган осойишталик соқчилари эса ўз-ўзини ҳимоя қилиш, жиноятчига шу ернинг ўзида зарба бериш имкониятидан маҳрум эдилар. Ўртоқ Н. С. Хрушчев ҳам буни алоҳида таъкидлаб ўтган эди.

Энди бундай бўлишига асло йўл қўймаслик керак. Милиция ходимларига ўзларини ҳимоя қилиш учун отувчи қуролдан ташқари бошқачароқ бир восита берилса яхши бўларди. Токи постида турган милиция ходими ҳаддидан ошган безорига ана шу қурол билан кескин зарба берсин. Ҳамма ерда ҳам отиш имконияти йўқ. Чунки жиноят содир бўлган жойда кўпчилик тўпланиб қолиши мумкин. Шунинг учун тасодиф туфайли бошқа бирор кишига шикаст етказмаслигини ҳам таъминлаш керак. Агар бошқачароқ қурол ишлатилса ўқ отувчи қуролни ишлатишга эҳтиёж қолмайди.

Биз бугунги йиғилишимизда «Правда Востока» газетасининг шу йил 24 июль сонида босилган «Безориларга шафқат йўқ» сарлавҳали мақолани ҳам ўқиб, муҳокама қилдик. Мақолада жуда тўғри масала кўтарилган. Биз ҳам уни қўллаб-қувватлаймиз. Безориларга қарши курашни янада кучайтириш керак, уларга шафқат йўқ! Бошқа чоралар таъсир қилмаган безорига нисбатан ўзгача қурол ишлатиш зарур. Ана шундагина улар қадамларини ўлчаб босадиган бўладилар.

Оҳангарон шаҳар электр ёритиш тармоғи коллективи номидан:
Н. В. ОСМИНКО — партия ташкилотининг секретари.
Х. НОРБЕКОВ — комсомол ташкилотининг секретари.
В. СИДОРЕНКО — шаҳар электр ёритиш тармоғининг директори.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

Телевизор

21 СЕНТЯБРДА

Ўзбек тилида: 18.30 — Доимий двигатель сири (мактаб ўқувчилари учун телевизион инсценировка), 18.55 — Телевизион янгиликлар.

Рус тилида: 19.10 — Фан ва билим йўли, 19.50 — Ҳаётга қайтиш (атеистик темада ҳужжатли фильм), 20.10 — Телевизион янгиликлар, 20.55 — СССР халқ артисти О. Н. Андровская («Совет театри усталари» циклидан).

Ўзбек тилида: 21.10 — Пахтакорлик шарафини қадрлаймиз (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 21.25 — Бир йилнинг тўққиз куни номли бадиий фильм.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 21/IX да Зайнаб ва Омон, 22/IX да Коппелия.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Оддиссей саёҳатлари — «ВАТАН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Биз жуда ёш эдик — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Симледаги севги (икки серия)— «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Етти азамат — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Фотима — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Иш ва байрам кунлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Булутдаги тўрт қадам — тоқ соатларда ва кеч 10 да).

Мартин булутда (жуфт соатларда) — «СПУТНИК».

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8, 9-30 да)

1) Тик жар ёқасида, 2) Соя— «ВАТАН».

Зигмунд Колосовский — «ПОБЕДА».

Иш ва байрам кунлари — НАВОИЙ номли.

Симледаги севги — «ФЕСТИВАЛЬ».

Одиссей саёҳатлари — КАФАНОВ номли, «ШАРҚ».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21, 24, 25 сентябрда

катта концертлар

Ўзбекистон ССР халқ артистлари Комилжон Отаниёзов, Ғулом Абдураҳмонов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Қундуз Миркаримова, Али Хўжаев, Эргаш Шукруллаев, Жаҳон ёшлар фестивали лауреати Клара Жалилова ва бошқалар қатнашади.

Программада: ўзбек халқ ашула, музика ва рақслари.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон контораси

КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА

янги бадиий фильмлар чиқаради

Причал йўли

Сценарий автори — В. Конецкий.

Постановкачи режиссёр — Г. Данелия.

Оператор — А. Ниточкин.

Ролларда:

Б. Андреев, О. Жаков, Л. Соколова, И. Боголюбов, Г. Вицин, Л. Гай, А. Метелкин, А. Шереметьева, О. Иванова, В. Никулин ва бошқалар қатнашади.

«Мосфильм» киностудияси ишлаган.

ҲАММОМ

НОМЛИ КЕНГ ЭКРАНЛИ ФИЛЬМ.

Сценарий авторлари ва постановкачилар — Сергей Юткевич, Анатолий Каранович.

Оператор — Михаил Каменецкий.

Фильмда Аркадий Райкин қатнашади.

ҚИР ВА ЧАНГАЛЗОР

НОМЛИ КЕНГ ЭКРАНЛИ РАНГЛИ ФИЛЬМ.

Режиссёрлар — А. Сторк, Х. Зильман, А. Брандт.

Композитор — Р. Корню.

Халқаро илмий фондининг фильми.

КОРХОНА, ТАШКИЛОТ ВА МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ МУАССАСАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ГАЗЕТА ва журналларга

1963 ЙИЛ УЧУН

идора обунаси

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Обуна қилдириш ва пулини тўлаш учун Тошкент шаҳри бўйича охирги муддат — 1962 йил 1 октябргача.

Идора обунасини ўз вақтида расмийлаштиринг!

Бирлашган нашриёт.

Бешёғоч кўча, Зарафшон тупик, 1-уйда турувчи Мухтор Муҳаммаджоновнинг Лабзак кўча, 234-уйда турувчи Маҳсума Абдуллаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тошкент область матлубот союзи правлениеси, партия ва касаба союз ташкилотлари автобаза директори

Николай Миронович КОНЕВНИНГ

вафот этганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари—25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари —33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р. 03320. Нашр. Г. 1684.